

**TRANSCRIPT VAN DE VERENIGDE VERGADERING
HOOGHEEMRAADSCHAP VAN DELFLAND
d.d. 17 mei 2018**

Opening

De voorzitter: De vergadering is geopend. Iedereen hartelijk welkom.

1. Vaststellen agenda

De voorzitter: Wij gaan eerst eens even naar de vaststelling van de agenda kijken, en ik begin even vooraan te kijken of daar... Ja, ik zie overal, de voorste rij. Niemand? Ik beg.. Ja, mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wilde graag de mededeling 3.01 als bespreekstuk agenderen. Dank u wel.

De voorzitter: (klok slaat) Ik wacht even tot hij uitgeslagen is. Dat komt dan aan het end van de vergadering maar dan doen we dat, er zit natuurlijk een vertrouwelijk stuk bij dus dat kan alleen maar vertrouwelijk besproken worden. Dat zullen we straks moeten doen, dus dat gaan we dan straks even de orde precies vaststellen hoe we dat doen. Ja? Ik ga door. De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Vanuit de PvdA wil ik graag een ingekomen stuk even een opmerking over maken. Dat is de beantwoording van de schriftelijke vragen over de tunnel Noord bij de Boulevard. En ik wil een stemverklaring afgeven over het vislood.

De voorzitter: Helder. Ik ga verder, aan de achterste rij niemand? Dan gaan we de agenda.

Mevrouw De Zoete: Voorzitter? U was te vlug, ik had het niet in de gaten. Ik wil ook graag een opmerking maken bij H7 en H9.

De voorzitter: H7, hamerstuk 7 en H9. Goed, gaan we dat doen.

2. Lijst van besluiten en toezeggingen V.V. 15 februari 2018 en 28 maart 2018 (bijlage audiotranscript)

De voorzitter: Dan hebben we de lijst van besluiten en toezeggingen. Er zijn over de conceptbesluitenlijst verder geen op- of aanmerkingen binnengekomen. Het verslag ook niet. U hebt alles ontvangen, van allerlei dingen, dus daarmee zijn ze vastgesteld.

3. Mededelingen

De voorzitter: Ik ben bij de mededelingen. De leden Middendorp, Schouffoer en Ter Woorst zijn afwezig. Vanaf 9:30 uur is een cameraman hier aanwezig. Er wordt een serie gemaakt voor TV-West door Delfland, of in opdracht van Delfland, die volgende week maandag met de eerste starten, die laat allerlei beelden zien, zowel buiten als binnen maar ook een beetje van het bestuur. Want het is ook goed om te laten zien dat, hoe de VV een indruk op beeld. Deze week is ook het college gefilmd. Dus denk niet: wat gebeurt er? Maar ze lopen rustig rond of ze filmen even. Dan ga ik naar het volgende. Dus de microfoons doen het allemaal wel maar mocht u nog een filmpje willen laten vertonen op het scherm dan doet hij het niet. Maar ik heb geen

voorstellen van u gekregen om filmpjes. Dan heb ik een mededeling over deze VV-zaal. We hebben de afgelopen periode naar deze VV-zaal gekeken, dat weet u. We hebben ook de fractievoorzitters geconsulteerd. Daarin was de wens eigenlijk net zoals in het college, wat dinsdag in het college afgesproken is, om het zo minimaal mogelijk te doen. Of zo verstandig mogelijk, het is maar van welke invalshoek je binnenkomt. Niet alles is oplosbaar. Geen grote radicale verbouwingen en aanpassingen op dit moment. Dus het voorstel van het college heeft besproken en waar het toe geleid heeft is om in ieder geval de lichtintensiteit hier aan te passen want die doet voldoet niet aan de standaarden die daarbij horen. Nou gaat dat vaak over een peertje indraaien. Nou, dat peertje indraaien is altijd iets ingewikkelder natuurlijk. De heer Hombergen schijnt al, die is aan het signaleren. Ik weet niet of dat in het reglement van orde toegestaan is. Haha, het nieuwe regle.. Nou. Dus we willen in ieder geval en we gaan in ieder geval, dat is meegegeven aan de secretaris-directeur om de verlichting, niet alleen in de zaal maar ook op de peristibune en voor de medewerkers. Anders zitten wij in het licht en de medewerkers in het donker, dat zouden we ook niet willen. En in principe gaan we dus de commissievergaderingen beneden organiseren. Die tafels hebben we staan. Daar waren nog wel een paar voorwaarden. Bij een is, we hebben natuurlijk een indelingsschema voor de komende maanden, we moeten kijken of we eerder dan wel op 1 januari pas naar beneden gaan, want er moet ook nog iets gebeuren, dat gaat over de AV middelen. Dus de opnamenmiddelen en alles wat er in zit, dat moet gewoon goed zijn. Dus niet een gamma-setje wat je koopt. Dus ik noem u even een bedrag en dan denkt iedereen: goh, een peertje indraaien, dat doe ik thuis voor een kwartje. Maar de verlichtingen kosten 21.000 inclusief btw en aanpassing AV-apparatuur 70.000. Dus van de € 150.000 die gereserveerd staat in de brief die over de afrekening van de huisvesting gestuurd is, van die 150 gebruiken wij dus € 100.000. Dus we hebben tegen de secretaris-directeur gezegd: hier moet je het voor doen. En zo gaan we het uitvoeren dat in ieder geval het op de meest rustige manier kunnen uitvoeren. Nou, dat is een mededeling.

Mevrouw Eekhout: Voorzitter, mag ik even wat vragen? Gebeurt er nog wat aan de stoelen?

De voorzitter: Het antwoord is daar op dit moment nee op. Omdat die, nou ja er is geconstateerd binnen het college voor die paar keer per jaar op die uren doen we hierboven niks aan de stoelen. Ik, er is vervolgens gezegd, en dat heeft secretaris-directeur ook gevraagd, ook medewerkers moeten hier zitten, die vergaderen hier ook. Maar dat is dan een aparte vraag die buiten dat huisvestingkrediet loopt. Dus als uiteindelijk hierna we zouden zeggen: we willen toch andere stoelen. Dan moet dat gewoon apart en niet in het huisvestingsgebeuren om het zo maar te zeggen, meegenomen worden. Nou, dat is eigenlijk de lijn die we nu maar inzetten om in ieder geval het meest urgente te doen dat we niet in het najaar hier in het donker zitten zoals we vorig jaar zaten. Nou, donker, dat klinkt wat overdreven. Maar te donker. Goed, dat is de mededelingen. Bij het ingekomen stuk over Hoek van Holland heb ik zelf nog straks even een mededeling. Dat is wel grappig, maar dat doe ik toch even voor de afronding heb ik met collega Van Olphen even afgesproken.

6. Stukken ter kennisname

De voorzitter: Dat gezegd hebbende gaan we naar de stukken ter kennisname want daar had de heer Hombergen een vraag over. Gaat uw gang mijnheer Hombergen.

De heer Hombergen: De Gevers Deynootweg hè?. Ja, Gevers Deynootweg, dank u wel. De fractie van de PvdA heeft kennis genomen van de plannen rondom de Gevers Deynootweg en in het algemeen kan gezegd worden dat het er mooi uitziet. Het geeft enthousiasme, het creëert meerwaarde in Scheveningen. Wat dat betreft lijkt het er allemaal goed uit te zien. Maar er gebeuren daar nu ook wel wat zaken in de zeewering die wat extra aandacht vergen. We hebben daar vragen over gesteld en we zullen nog vragen stellen, nadere technische vragen over de wijze waarop de zeewering daar verder gehouden wordt. Maar wat ons opvalt is

dat wij een staand beleid hebben met een legger over de zeeweringen. En dat is toch wel een heel belangrijk document want daarmee wordt onze veiligheid geborgd. En het valt ons op dat er nu toch wel relatief makkelijk uitzonderingen worden gemaakt op de legger en dat het college helemaal is om naar welbevinden van zaken die uitzonderingen te maken, zonder dat daar een betrokkenheid van is bij de VV. En naar ons idee schuurt dat. In de zin van; wij hebben met veel zorgvuldigheid hier de legger besproken en als we dan toch gewoon ongezien daarvan mogen afwijken, dan voelen we daar ons niet helemaal mee in control. De VV moet daarbij op een of andere manier toch betrokken worden naar het oordeel van de PvdA. Daar komt bij dat er een samenwerkingsprotocol is opgesteld samen met de gemeente Den Haag, wat ook niet is voorgelegd aan de VV. Dus ook wat dat betreft kunnen wij niet uit, onze controlerende taak uitvoeren. We willen dit nu niet in diepte bespreken, maar we willen het wel even als discussiepunt voor de toekomst agenderen dat wij met dit soort veranderingen heel zorgvuldig om moeten gaan. Daarbij wil ik ook nog aantekenen dat wij als Delfland anderzijds ook zeggen: nou, er is nog geen vergunning ingediend, dus we hebben er nog geen oordeel over. Dat gaat over de tunnel, dat gaat over het vervolg. Dat is correct. Maar in lijn met de werkzaam, met de werkwijze zoals we die voor ogen hebben met de omgevingswet, kunnen we dat niet vol blijven houden. Daar willen we toch wat meer proactief betrokken zijn bij veranderingen. Ik denk dat wij dus de nieuwe werkwijze van de omgevingswet ook in die discussie willen betrekken. En dit punt wilde ik gewoon even gemaakt worden. Wellicht dat de hoogheemraad een korte reactie nu kan geven of anders later in de betreffende commissie. Dank u.

De voorzitter: Collega op de gang, hoogheemraad Houtzager.

De heer Houtzager: Ja, voor de band. Voorzitter, dames en heren, leden van de VV. Deze problematiek is door het college ingebracht in de afgelopen commissievergadering. Ook als reactie op eerdere vragen van de Partij van de Arbeid. En naar aanleiding daarvan heb ik toegezegd dat wij in de volgende commissie daar nader op terugkomen. Dus er wordt nu een notitie voor het college, en straks voor de commissie, voorbereid waarin we zeg maar omschrijven hoe de overeenkomsten in het verleden tot stand is gekomen met de gemeente Den Haag. Want dat is al voor deze periode. En op basis daarvan nu zeg maar deze watervergunning is gegeven, maar inhoudelijk komen we daar bij de volgende commissie op terug.

De heer Hombergen: Dank u wel. Dank voor het antwoord.

De voorzitter: Het woord is aan de heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de dijkgraaf.

De voorzitter: Ik ben er nog even hoor, dus.

De heer Hombergen: Dank u wel voor dit antwoord. Wij zien dan uit naar de bespreking in de commissie. Het is natuurlijk wel een punt dat de hele VV aangaat en niet alleen maar technisch in een commissie thuishoort, vandaar dat ik het hier even wilde arresteren. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Wij gaan verder naar de agenda terug.

Besprekstukken

De voorzitter: Ik ga verder naar de besprekstukken want verder zijn er geen punten meer.

B.1. Ontwerp jaarverslag 2017 inclusief de financiële jaarrekening 2017

De voorzitter: Het jaarverslag over 2017 en alles wat erbij hoort. We gaan eens kijken, ik begin maar eens aan Mevrouw Dijkshoorn begint en dan ga ik gewoon zo rond. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-Van Dijk: Dank u wel. Dank u wel voor het jaarrekening. We zijn als fractie blij met het positieve resultaat van deze jaarrekening wat voor ons ligt. Er zijn heel wat stappen weer gezet om de jaarrekening in overeenstemming ook te krijgen met ons straks aflossingen wat we graag willen doen om dat allemaal beter in beeld te hebben. Dus dank u wel daarvoor. Ook dank u wel voor de notitie van het gebouw, de verbouwing. Ook daarvoor complimenten dat het netjes is gebeurd. Het is een lang traject geweest, maar dat het financieel zo goed is uitpakkt ook, dank u wel daarvoor. We mogen ook blij zijn dat we het achter de rug hebben, want de investeringen in gebouwen gaan extreem omhoog, dus wat dat betreft hebben we het positief aangepakt. Dan ook dank voor de rekeningcommissie voor hun inzet voor het opstellen van het advies. Ik ga er vanuit dat de voorzitter van de rekeningcommissie nog wel graag even wat zou willen toelichten van het advies. Dan hebben we toch nog wel een kritiekpunt, of een opmerking, en dat ging ons vooral om het bulkkrediet. Vooral, daar heeft ook de rekeningcommissie een opmerking over gemaakt, en het gaat vooral over bulkkrediet van ecologisch. In de commissie is gezegd dat een aantal hectaren waarvoor ecologische zones, dat is niet per se de goede indicator. Maar wat ons dan heel erg, en we hebben, dan is er ook meer ingezet op de groene motor, alleen we hebben wel een krediet gegeven van 18 miljoen. En nu is zeker onze vraag: is die 18 miljoen zeker niet te hoog geweest? Er wordt ook al gezegd: halen we het wel? En dat baart ons dan zorgen omdat we dit krediet hebben gegeven. Dus toch dan in eerste instantie is het dan weer anders dan wat er verwacht is, dus we hopen toch met de hier een duidelijkere in eenzetting te hebben: wat is er gebeurd? Wat gaat er gebeuren? En wat kunnen we verwachten? En in relatie daarop, en dat geldt eigenlijk ook voor schoon water, zijn we helaas niet blij met de uitspraak van de rechter naar aanleiding van de provincie over een uitspraak over ganzen vergassen. Misschien is het een idee om door Delfland een brief te laten schrijven aan de provincie en aan de organisatie die dit aanhandig hebben gemaakt, met de argumenten daaraan ten aanzien van waterkwaliteit. We hebben een resultaatverplichting, de KRW komt hierdoor in gevaar en ook de volksgezondheid, de zwemwaterrichtlijn. We hebben een resultaat verplichting voor bacteriën en een inspanningsverplichting voor blauwalgen, maar als wij het alleen moeten doen, dan lukt het niet. En we kunnen wel geld erin stoppen, maar het is wel gemeenschapsgeld waarvan we ons allen bewust moeten zijn. En als Delfland alleen hier geld instopt, dan zijn we helaas verkeerd bezig. En ik neem aan dat we hier ook die organisaties die dit aanhandig hebben gemaakt, hierop goed moeten wijzen. We hebben afgesproken met de provincie, of de provincie heeft afgesproken, 90% minder ganzen. En helaas gaat dit dan nu de verkeerde kant op. Ook hebben we hier een rapport liggen wat als hamerstuk is van circulaire economie. Misschien kunnen we daarin ook de kringloop van ganzen weer terug brengen. Dus daar wil ik het graag bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga verder, de heer Van den Berg, P.

De heer Van den Berg: Ja, dank u wel voorzitter. Wij geven onze reactie even in samenwerking. Ik zal kort iets zeggen over het jaarverslag en daarna zal Constant van Kretschmar ook vanuit de invalshoek van de adviezen van de rekeningcommissie nog iets zeggen over het jaarverslag. In zijn algemeenheid is het oordeel van onze fractie positief over dit jaarverslag. Je ziet daarin duidelijk terug dat het financieel de goede kant opgaat. De

afbouw van de schuldpositie is in 2017 duidelijk zichtbaar geworden en ook de perspectieven op langere termijn zien er goed uit, en dat toch allemaal onder een gelijktijdige beheerste tariefontwikkeling. Tegelijkertijd is het ook goed om in het jaarverslag te constateren dat de doelen worden gerealiseerd, al blijft het ons verwonderen dat ondanks inmiddels structureel lagere investeringen de doelrealisatie op orde blijft. En daar worden in dit stuk wel verklaringen voor gegeven en wordt er een verbetertraject gepresenteerd, maar dat lijkt vooral gericht te zijn op een volgende collegeperiode. En wat ons betreft zouden wij ook wel graag verbetering zien bij de begroting 2020. Ook op dat punt heeft de rekeningcommissie overigens adviezen gegeven, wellicht dat Constant van Kretschmar daar zo ook nog iets over zegt. Hoewel dat, mevrouw Dijkshoorn zei het ook al, hoewel het geen expliciet onderdeel uitmaakt van het jaarverslag willen wij ook een opmerking maken over de huisvesting en de financiële eindrapportage over de huisvesting. Want hier is wat ons betreft een compliment op zijn plaats richting de organisatie, maar ook in bijzondere richting de dijkgraaf die de trekker was van dit project. Het resultaat van de verbouwing zelf is prachtig wat ons betreft en uit deze eindrapportage blijkt dat dat ook is gerealiseerd binnen de financiële kaders, dus wat onze fractie betreft: lof daarvoor. Al met al zijn we dus tevreden met de gepresenteerde resultaten in het jaarverslag en heeft dat onze instemming. Dank u wel.

De voorzitter: Even een vraag aan de heer Van Kretschmar; wilt u als voorzitter van de rekeningcommissie aan het end even. Wat vindt u het prettigst? U heeft de microfoon niet aan, dus niemand heeft u gehoord. U wilt graag het woord begrijp ik? De heer Van Kretschmar in zijn hoedanigheid als voorzitter van de rekeningcommissie.

De heer Van Kretschmar: Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Gaat allemaal goed, niet aanzitten.

De heer Van Kretschmar: De rekeningcommissie is van mening dat er een goed stuk voorligt waarin ook een aantal eerder genoemde adviezen geïmplementeerd zijn. En ik noem daarbij de balansverkortings, het feit dat het aantal reserves en voorzieningen is teruggebracht en ook dat de schuldenlast verder wordt afgebouwd. Dus in die zin, dat wordt vaak over de rekeningcommissie gesproken als een nogal kritisch orgaan, maar ik denk ook dat er complimenten op zijn plaats zijn voor de dingen die gerealiseerd zijn. Daarnaast hebben we natuurlijk toch een aantal noten geplaatst bij zaken waarvan we denken dat er verbetering mogelijk is en die wil ik even langslopen. Alhoewel die ook al in het advies staan, heeft u ook kunnen lezen dat het college daar een reactie op heeft geformuleerd en met name ten aanzien van die reactie heb ik nog een aantal vragen. Te beginnen bij het onderwerp van de prestatie-indicatoren, daar hebben we hier al vaak over gesproken. Ik ben blij verheugd dat er onlangs een stuk is verschenen waarin de aanpak zoals door het college vorig jaar is vastgesteld is geformuleerd en dat we daar nu ook echt serieus mee aan de slag gaan. Ik merk hierbij ook op dat er een actieve rol voor de VV is opgenomen. Aan de andere kant wil ik er ook voor waarschuwen dat de invoering en het gebruik van de PI's, die kunnen alleen succesvol zijn als de organisatie en het bestuur zich in het proces herkent en dat het niet zo is dat het alleen maar gedaan wordt omdat de VV daar om vraagt. Het moet iets zijn wat in de organisatie gaat leven, waarin men ook de waarde daarvan inziet en alleen dan kan het succesvol zijn. Dus de concrete vraag die ik hierbij aan portefeuillehouder heb is, en dat blijkt namelijk niet uit het plan van aanpak: hoe denkt u dat het eigenaarschap van de PI's, want daar begint het allemaal mee, hoe dat te beginnen bij de portefeuillehouders, maar ook in de organisatie, dan ook werkelijk geborgd gaat worden? Want we staan nu aan de start van een verbetering, maar hoe zorgen we nou dat we dat traject ook in de komende jaren vasthouden en dat het ook succesvol is en voldoet aan datgene wat we ervan verwachten? Dat is wat de PI's betreft. Dan hebben we het al ook vaak gehad over de investeringsramingen.

We hebben het eerder gehad over de kwaliteit van de ramingen zeg maar per project. Maar wat ons als rekeningcommissie nu opvalt is dat door de jaren heen, te beginnen bij 2014, dat zeg maar de begroting jaarlijks een structureel te hoog volume aan investeringen laat zien. Dat was in 2014 22%, 2015 28, in 16 was het 11, dus dat was een goed jaar. En dit jaar is het weer +23, dat is te hoog en hiermee worden onnodig middelen bestemd die wellicht elders zouden kunnen worden ingezet, dan wel de begroting zou structureel lager kunnen. Als ik dan lees op bladzij 4 van de bijlagen 2 notitie doelrealisatie van Delfland bij de jaarrekening, ja dan verbaas ik me over de opmerking dat het investeringsvolume deels reeds is vastgesteld voordat er daadwerkelijke maatregelen geprogrammeerd worden. Ik denk dat dit een van de redenen zou kunnen zijn waarop we dus eigenlijk te vroeg het volume inschatten en we eigenlijk nog niet een concreet idee hebben over welke projecten dat verdeeld gaat worden. Dus mijn vraag hierbij is: of de portefeuillehouder kan aangeven welke maatregelen zij voorzien om te bereiken dat we nu in 2019 zeg maar dichterbij begroting eindigen? En ook om te voorkomen dat dit advies zich jaar op jaar zal herhalen. Want dit is natuurlijk niet de eerste keer, dus ik denk dat we hier echt een punt hebben om nou een keer structureel naar te kijken en het dan ook echt op te lossen. Ja, dan het volgende advies, ja dat gaat terug naar het rapport wat vorig jaar is verschenen ten aanzien van het onderzoek wat de rekeningcommissie heeft laten uitvoeren naar aanleiding van de kwaliteit van exploitatiebegroting. Waarop het college in haar reactie van 11 april 2017 heeft aangegeven: "dat zij het belang onderschrijven om de besturing eenduidiger te maken, waarbij de nieuwe secretaris-directeur de organisatie zodanig zal doorontwikkelen dat de organisatie de programma's eenduidig kan ondersteunen en uitvoeren. De in het rapport benoemde culturele aspecten zullen onderdeel zijn van deze doorontwikkeling." Aldus een citaat van de reactie die het college hierop vorig jaar heeft gegeven. Als ik dan nu lees in het jaarverslag dat dit nog heel belangrijke punt eigenlijk niet aan de orde komt, waarbij de zeg maar de reactie op het advies van dit jaar was dat organisatorisch en culturele aspecten langdurige trajecten zijn, dan biedt dit voor de rekeningcommissie onvoldoende aanknopingspunten dat er op deze twee punten voortgang wordt geboekt. De vraag is dan ook: hoewel de rekeningcommissie zich terdege bewust is dat de impact van beide trajecten aanzienlijk is, dat zijn geen zaken die je even tussendoor kunt regelen, dan zouden we toch graag zien wat nu de status is van de implementaties van deze beide aanbevelingen. En ook indien mogelijke het plan van aanpak om ook op de langere termijn te zien dat we in de goede richting bewegen. En dan als laatste hebben wij een opmerking gemaakt over het risicomanagement. Ik denk dat Delfland een goede stap heeft gezet om het risicomanagement vorig jaar in te voeren. Wat we dus nu ook zien in de jaarrekening dat daar een aparte paragraaf aan gewijd wordt waarin ook wordt uitgelegd welke risico's zijn opgetreden en wat daar de financiële gevolgen van zijn. Echter hebben wij als rekeningcommissie gevraagd om ook een aantal andere risico's te bezien en dat betreft dan de deelnemingen en het deelnemen aan gemeenschappelijke regelingen. Daar is het antwoord op dat dat volgens het college niet in het beleid past en dat dat operationele risico's zijn. Wij willen daar geen oordeel hier over uitspreken maar ik denk dat het goed zou zijn als de portefeuillehouder in een volgende vergadering van de rekeningcommissie hier nog eens nader op terug komt, dat het voor iedereen, want ik denk niet alleen dat die vraag leeft binnen de rekeningcommissie, maar dat het voor iedereen van de VV duidelijk is wat nou operationeel is en niet en welke maatregelen er genomen worden om de risico's ook te vermijden. Dank u wel.

De voorzitter: Ik heb even een beetje een orde vraag, want omdat eigenlijk, u komt met een reactie die niet alle leden kennen, ik bedoel ze hebben hem nu gehoord, dat maakt het een beetje ingewikkeld in de orde van de vergadering. Want de leden die nu reageren op de rekening moeten reageren op de kennis die ze hebben. Dus een groot deel van u is een discussie die hierna nog plaatsvindt met de portefeuillehouder, dus probeer het ook even in dat speelveld te houden want anders krijgen we een discussie binnen de VV vergadering tussen de voorzitter van de rekeningcommissie en de portefeuillehouder. Dus ik moet even die zuiverheid, dat bedoelt u niet, maar ik probeer even de zuiverheid voor de orde te bewaren. Dus dat is wel even belangrijk,

dus straks ook voor de portefeuillehouder straks om vooral de VV en daarbinnen zit een stuk rekeningcommissie die zegt: daar moeten we verder mee. Naar alles wat daarna gebeurt kan ook daarna besproken worden, dat hoeft niet vandaag te gebeuren. Ik probeer dat even met u vast te stellen dat we niet straks zeggen: ja, je hebt dat niet beantwoord. Dat geef ik een beetje mee voor straks aan collega Smits. Ja? Ik ga verder. Ik was inmiddels bij de heer Van Adrichem. Gaat uw gang.

De heer Van Adrichem: Dank u wel voorzitter. Wij zijn in ieder geval heel erg blij met het jaarverslag, willen we ook het college mee complimenteren. We hebben slechts een paar opmerkingen en dat gaat ook over het bulkkrediet. Het is natuurlijk jammer dat nu de markt zich qua prijsvorming ongunstig beweegt dat we, ja, toch te weinig project onder handen hebben gehad. De heer Smit willen we bedanken voor, hoogheemraad Smit, bedanken voor de brief en wij stellen voor om daar in de kadernota op terug te komen. En dat betreft het stapelen van reserves. Hè? Voor onvoorzien, ja. Wij zijn ook blij dat er eindelijk zicht is op het feit dat we de tarieven in ieder geval niet hoeven te verhogen in toekomst en misschien kunnen we ze zelfs wat verlagen. En dat is als duurste of als kostbaarste hoogheemraadschap natuurlijk toch wel heel prettig. We hebben in het verleden natuurlijk hoge investeringen moet doen, daar dragen we nu nog steeds de lasten van en het zou toch wel heel prettig zijn als die, als dat zich wat kan omdraaien. In ieder geval willen wij het college hartelijk bedanken voor hun inzet en wensen u weer veel succes in het nieuwe jaar.

De voorzitter: Vroege nieuwjaarswensen al, dat haha. Ja, ja, verslag ja. Mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete-Van der Hout: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, wij sluiten ons aan bij de dankwoorden en de waardering voor deze begroting en deze jaarstukken. En inderdaad is er reden om positief te zijn omdat de schuld daalt. Er zijn flink wat onderwerpen de revue gepasseerd in de commissie en zullen we straks ook nog besproken worden naar aanleiding van het verslag van de rekenkamercommissie. Er is een opmerking die ik wil herhalen die in de commissie BOB ook gedaan is: de toevoeging in de sociale paragraaf over het betrekken van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Dat is al gepasseerd maar misschien kunnen we daar iets meer over vertellen. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel voorzitter. Ja, ik zat even terug te bladeren naar vorig jaar over de jaarrekening, over het begin, en ik kom tot de conclusie als we deze lijn doortrekken dat dit de laatste jaarrekening is die wij als VV controleren. Dat is toch altijd een uniek moment, ook wel een goed moment om even terug te kijken of we wel al onze doelen hebben gehaald. Nou, de fractie onge.., de fractie gebouwd heeft al aangegeven: het is vreemd dat als de investeringen continu achterblijven dat we toch steeds onze doelen halen. Nou, dat is merkwaardig. Het gevoel wat ik krijg is dat we voor de toekomst misschien op koers liggen, maar deze collegeperiode niet helemaal onze doelen halen maar deze doelen steeds verder vooruitschuiven naar de volgende college. Ik heb daar, ben daar niet helemaal gelukkig mee. Nu kom ik weer terug op de jaarrekening van dit jaar. Ik zal het kort houden. Een aantal punten die ik wil zeggen zijn al de revue gepasseerd. De investeringen die achterblijven, de bulkkredieten zijn al genoemd en daar sluit ik mij bij aan, bij die opmerkingen. Laat ik het korter houden, dat komt voornamelijk omdat al mijn vragen zijn gericht aan de portefeuillehouder Ter Woorst die helaas verhinderd is. Ze heeft...

De voorzitter: Ze wordt vervangen hoor.

De heer Simon: Oh, ze wordt vervangen?

De voorzitter: Dus je kunt nog steeds, het college slaagt erin, wij weten ook wat daar gebeurt, dus. Maar collega Jans kan dat ook beantwoorden. En zo niet, ja dan gaat ze dat u ook uitleggen.

De heer Simon: Nou, laat ik dan maar meteen met de deur in huis vallen. De ganzenproblematiek, de fractie Ongebouwd heeft daar ook al iets over gezegd. Wij zijn daar wel een iets andere mening over, hebben we een andere mening over. Gelukkig heeft de rechter daar ook een andere mening over. Vorige week heeft de rechter een uitspraak gedaan dat de ganzen in Zuid-Holland niet meer vergast mogen worden. De reden daarvoor en ik citeer daar letterlijk, is: "al jaren worden ganzen gedood, maar de populatie wordt niet kleiner. De rechtbank vraagt zich af of het vergassen van ganzen de oplossing is." Nou, die oplossing, ik denk ook niet dat dat de oplossing is. Die lijn kunnen we ook wel samentrekken met de muskusrat. Hoe meer muskusratten je hier weg vangt, de populatie wordt niet kleiner is nooit aangetoond. Maar dit terzijde...

De heer Nanninga: Voorzitter, ter interruptie? Mag ik een vraag stellen?

De voorzitter: De heer Nanninga.

De heer Nanninga: Ik wilde graag weten of u een humaan voorstel heeft?

De heer Simon: Een humaan voorstel? Nou, dat is goed dat u dat zegt, want de portefeuillehouder Ter Woorst heeft een Ladder van Lansink geïntroduceerd om het dierenleed te beperken. Onderaan de ladder, is om de populatie in te tomen, worden de eieren geschud of doorgeprikt en bovenaan de ladder is het onvermijdelijke vergassen van ganzen. Ik pleit voor om gewoon alle inzet te doen om op een humane manier dus ganzen prikken of eieren prikken! Ik maak het, ik maak er een beetje ganzenborden van geloof ik. Mijn excuses.

De voorzitter: U bedoelt ganzenveer wilt u terugbrengen, ik begrijp het wel, om te schrijven. Ja, dat

De heer Simon: Het spijt me voor deze.

De heer Nanninga : Voorzitter, dank u voor dit advies.

De voorzitter: Meer schudden. Gaat u rustig verder met uw betoog. Niet over de ganzen, maar sowieso.

De heer Simon: Ik zal mezelf ook niet prikken. Maar goed, dat terzijde en dan kom ik terug op de jaarrekening. We zijn financieel wel positief over de jaarrekening. De accountantsverklaring geeft dat ook weer, de exploitatie geeft een goed beeld. De balansverkorting is doorgevoerd waardoor we een beter zicht hebben op de kasstromen. En dat is natuurlijk hartstikke nodig om onze schuldenlast aan te pakken. Kortom, we zijn financieel op de goede weg, alleen qua doelrealisatie lopen we achter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, dank ook vanuit de fractie integer liberaal voor de jaarstukken. En ook complimenten daarvoor. Wij ondersteunen de vragen die gesteld zijn door de voorzitter van de rekeningcommissie en ook wij hebben ons verbaasd over structureel te hoge investeringsramingen en het wel behalen van doelen. Dus ja, wij begrijpen helemaal dat daar vragen over gesteld worden en we zouden ook graag van het college vernemen hoe zij daar naar kijken. En verder heb ik in de commissie BOB gevraagd naar inzicht in de projecten die aan de orde zijn in het innovatie budget. En misschien heb ik iets gemist, maar ik heb het niet kunnen vinden bij de stukken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Dan kan het college voor de jaarrapportage. En inderdaad waarschijnlijk de laatste jaarrapportage die wij hier als VV gaan beoordelen. Wij zijn natuurlijk wel nog verantwoordelijk voor de jaarrapportage van dit jaar. Ogenscheinlijk gaat het goed met Delfland. De doelen worden gehaald zoals blijkt uit de bijlage van de brief aan de VV. Er blijft geld over, er blijft geld op de plank liggen, dus de schulden positie van Delfland kan worden afgebouwd. En nou, wat dat betreft de doelen worden ook gehaald. De huisvesting is nu veel beter op orde, waarvoor ook onze complimenten. Het Gemeenlandshuis ziet er goed uit en wordt nu ook weer mooi aangelicht in de stad. Wat dat betreft wordt er een beeld neergezet waar je alleen maar mee tevreden zou kunnen zijn. Toch zijn we er niet helemaal gerust op dat het goed gaat werkelijk met Delfland. Wij denken dat er meer sprake is van een soort van sluimerende stagnatie. Want worden alle doelen naar de toekomst wel goed ingevuld en goed gehaald? Op de agenda vandaag stond ook een stuk over circulaire economie en over de circulariteit van Delfland. En naar het idee van de PvdA had daar eigenlijk best wel een tandje bij gekund, voornamelijk als de programmahouders goed zouden samenwerken en over alle programma's heen beter wordt gekeken wat we daarin kunnen bijdragen. De doelen die wij hebben, er wordt veel, geld blijft op de plank liggen, er blijven heel veel projecten onuitgevoerd terwijl dus kennelijk toch de doelen worden gehaald. Hebben wij wel de goede doelen geformuleerd? We hebben een probleem bij de personele invulling van Delfland. Mensen op kritische plekken die verdwijnen naar andere werkgevers, waardoor soms wij ook als VV merken dat werk blijft liggen en dat we hier en daar wat langer moeten wachten dan ons dierbaar zou zijn. We zien ook heel duidelijk dat de koers naar 2027 voor de kaderrichtlijn water, dat die niet wordt gehaald. We zien weliswaar dat er een verbeterde waterkwaliteit is, maar er kan echt nog wel een tandje bij om in 2027 veel beter op dreef te zijn. Wat betreft de natuurvriendelijke oevers zien we dat er een bulkkrediet is gemaakt. Overigens complimenten dat het college ook de bulkkredieten en de wijze van omgang daarvan willen gaan verbeteren, staat ook in de bijlage van de brieven aan de VV. Dank daarvoor. Maar wij zien eigenlijk ook dat de echte voortgang voor die natuurvriendelijke oevers, dat die stagneert. Last but not least, de awareness over waterveiligheid in ons gebied; wat hebben we daar nou werkelijk aangedaan om die te verbeteren? Wat hebben we nou werkelijk gedaan om de mensen veel bewuster ervan te maken dat we nou eenmaal diep in de polder liggen en dat we daar in onze hele manier van werken, wonen, leven, rekening mee moeten houden? Wat dat betreft denken we dat er veel vaker sprake moet zijn van een goede integrale aanpak en dat er ook wel een tandje bij zou kunnen. En ik hoop dan ook dat het laatste jaar het college niet zegt: goh, we hebben onze doelen gehaald en we zijn er. Maar dat we met het oog op 2027 even wat stappen erbij zetten. Er was onlangs kwam het in de krant dat 75% van de inwoners van Zuid-Holland, Zuid-Holland als geheel, waterproblemen ervaart. Dat is nogal wat, 75%. En ik denk dan ook dat een houding waarbij wij refereren: wat is onze wettelijke verantwoordelijkheid en daar houden we ons bij, zoals we ook tussen de regel door lezen bij Loosduinen, de problematiek daar, dat dat niet vol te houden is. We zullen meer proactief naar de toekomst moeten kijken en moeten zoeken naar oplossingen. Gelukkig heb ik dat geluid gisteren ook al opgevangen bij de Waterstraat en de opening daarvan, dat we toch echt veel beter, proactief moeten gaan kijken. Ik hoop dat dat ook daadwerkelijk een hoeksteen wordt van dit college. Dus wij zijn er niet op gerust dat op dit moment, ondanks alle positieve indicatoren, ondanks dat er geld overblijft, dat Delfland goed op streek is en wij zien toch meer een sluimerende stagnatie. En wij denken dat dan op gegeven moment weer een hele grote investeringsimpuls in de toekomst nodig zal zijn, en ik hoop dat dat niet waar is. Verder wil ik nog een opmerking maken over de kwijschelding. Financieel zit het Delfland weer met de wind mee en heel veel van onze inwoners hebben ook voordeel bij de aantrekkende economie. Maar niet iedereen. Als we kijken naar de positie van Delfland gaat het ons goed omdat er steeds meer mensen in ons gebied van Delfland komen wonen, waardoor de lasten over meer inwoners kunnen worden gedeeld. Ook zien we dat de WOZ waarde

van de huizen behoorlijk stijgt, waardoor een tariefstijging ogenschijnlijk niet al te groot is gezien de waarde van het onderliggend pand. Wij denken dat er op deze manier, omdat er ook geld overblijft, toch wat meer ruimte kan bestaan om een wat souplesser incassobeleid te hebben voor degene voor wie de wind werkelijk mee zit. Tegen zit. We hebben gevraagd hoeveel schrijnende gevallen er zijn geïdentificeerd het afgelopen jaar. Dat zouden er minder dan 20 zijn, dat lijkt ons bijzonder weinig. En wellicht dat dan toch even weer ons vizier geopend moet worden, we beter om ons heen moeten kijken voor de mensen bij wie daadwerkelijk de wind zodanig tegen zit dat het wonen in de polder, met alle lasten die dat met zich brengt, bijna onmogelijk wordt. We hebben ook vragen gesteld over de AWZI's, die wil ik alleen maar even noemen dat we uitzien naar de beantwoording van die technische vragen, met name over de grenzen aan de zuivering die we op dit moment hebben bereikt. En als laatste wil ik even mijn partijgenoot Alfons Ranner de gelegenheid geven om een aanvulling op het gestelde door de rekeningcommissie iets te zeggen over het risicoverhaal.

De voorzitter: Hij is ook fractiegenoot hè, want dan mag hij praten. Niet als partij genoot.

De heer Hombergen: Hij is mijn fractiegenoot en ook partijgenoot.

De voorzitter: Ja ja, die volgorde dank u wel. De heer Ranner.

De heer Ranner: Ik voel me zeer vereerd in de situatie waar ik zit. Ik heb een beperkt onderwerp maar het lijkt wel even goed om, en het is technisch, maar het is wel goed om te luisteren naar wat ik te zeggen heb. En dat zeg ik niet vaak.

De voorzitter: O jee. Maar het is niet zo technisch dat het in de commissie had gemoeten?

De heer Ranner: Nee, nee, nee, nee, nee.

De voorzitter: Nee, maar ik wil maar even..

De heer Ranner: Nee, het gaat over 25 miljoen.

De voorzitter: Oh.

De heer Ranner: Dus dan word je wakker. Waterschappen zijn wettelijk verplicht om de risico's die ze lopen in kaart te brengen en beleid te ontwikkelen om deze risico's af te dekken. Een deel van de risico's wordt afgedekt door afgesloten verzekeringen of gevormde voorzieningen. Tot voor dit jaar werden op basis van de inventarisatie per programma in totaal de mogelijke risico's benoemd. Daar waar mogelijk werden deze operationele risico's financieel onderbouwd en werd de kans op optreden aangegeven. Op basis van alle risico's werd vervolgens een concernbreed risicoprofiel gemaakt. Het maximale bedrag van de geïnventariseerde risico's werd in 2016 becijferd op 22,9 miljoen. Omdat de risico's niet allemaal tegelijkertijd en maximaal optreden, werd een risicosimulatie uitgevoerd en op basis van deze simulatie bleek zoals berekend dat de risico's konden worden afgewerkt, afgedekt met een bedrag van 2,2 miljoen ongeveer. Maar ook nu nog is het gewenst de risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering te kwantificeren en beheersbaar te maken. Waarom? Nou, door het inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om een verantwoorde wijze besluiten te nemen waardoor de huidige risico's en de risico's gerelateerd aan het toekomstige investeringen in verhouding staan ten opzichte van de vermogenspositie van Delfland. Maar nu 2017. In het jaarverslag over 2016 wordt nog gesteld dat het vaststellen van een risicoratio een deel van het eigen vermogen afgezonderd... In 2017 werd in het jaarverslag over het jaar 2016 nog gesteld dat door het

vaststellen van de risicoratio een deel van het eigen vermogen wordt afgezonderd in de algemene reserve's. Dat is in de balansgegevens over 2016 echter al niet terug te vinden. En is nu dit jaar helemaal niks terug te vinden. Er is dus niet gereserveerd voor dit soort risico's. In het jaarverslag over 2017 wordt weliswaar in de ratio voor het weerstandsvermogen het merkwaardige nieuwe begrip concernbreed risicoprofiel, daar hebben over gepraat bij het eind vorig jaar. Onderscheiden en als noemer in de ratio weerstandsvermogen opgevoerd. Maar van enigerlei afzondering in de reserves is geen sprake. Als Delfland consequent zou zijn, zou een bedrag van 25 miljoen, want daar gaat het om, apart binnen de reserves moeten worden gereserveerd. Dat gebeurt niet. Terwijl daarnaast, en dat is een nog ander probleem, van enigerlei kwantificering van de operationele risico's al helemaal geen sprake is. Misschien zal die reservering van die 25 miljoen sluipenderwijs gaan plaatsvinden, dat wil zeggen in de volgende periode van de college. Maar vanaf heden zal duidelijk zijn dat u, de verenigde vergadering, gewaarschuwd bent voor deze 25 miljoen. Die staat gewoon op de rol. Voor dit moment is in ieder geval ook van belang dat niet meer kan worden vastgesteld of de risico's in de normale bedrijfsvoering in voldoende mate kunnen worden opgevangen. Zonder een goed kompas kan in de toekomst weer een situatie zoals in de vorige collegeperiode ontstaan. Toen moesten er een VV brede motie aan de pas komen, de zogenaamde motie Dijkema, die vervolgens tot forse ingrepen in de bedrijfsvoering heeft geleid. En er is weliswaar sprake van een stelselwijziging, maar die geeft op zichzelf geen enkele rechtvaardiging van tekortschieten analyses en beleidsbepaling wat betreft de risico's. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga naar de heer Nanninga.

De heer Nanninga: Voorzitter, de reactie van Water Natuurlijk op de jaarrekening. We zitten er mooi bij in ons gerenoveerde Gemeenlandshuis. U verdient allen complimenten voor de financiële afhandeling. Een enkeling klaagt nog over een slagboom uit de koude oorlog in plaats van een waarschuwingsbordje, slechte verlichting, stoelen of tocht. U heeft net al iets gezegd over hoe u de verschillende dingen gaat aanpakken, dus dat wachten wij af. En wij horen ook graag wat dat financieel precies gaat kosten. Financieel gaat het wederom weer iets beter met Delfland. Het coalitie wordt conform afspraak uitgevoerd. Wij danken het werk van de rekeningcommissie en met de uitgebreide toelichting van de heer van Kretschmar van Veen. Ook complimenten aan de portefeuillehouder en aan de mensen die alle documenten weer hebben verwerkt. Ook aan alle draagkrachtige en minder draagkrachtige belastingbetalers die wederom in grote getale hun belasting hebben betaald zodat wij hun veiligheid kunnen waarborgen en hun afvalwater mogen reinigen. In de commissie BOB hebben wij aandacht gevraagd voor meer vrouwen in hogere managementposities. Inzicht in werkgerelateerd ziekteverzuim en het nu reeds aanschaffen van groene energiecertificaten zodat wij reeds per direct af zijn van de sjoemel groene stroom. De beperkte kosten hiervan zijn ruim gedekt uit de lagere energielasten. Graag uw reactie. Water Natuurlijk is positief over het onderzoek van de overstorten, en in het bijzonder over de motie Energieneutraal Delfland die is aangenomen. De organisatie is er zichtbaar mee aan de slag gegaan. Energiedoelstellingen in 2017 zijn echter niet gehaald. Dit door een tegenvaller bij de zuivering. Jammer. Maar wie vangt dit op? Niet de portefeuillehouder zuiveringen. Onze flowerpowerdijken liggen er netjes bij en in volle bloei. De laatste Delflandse insecten spoeden zich erheen, verdoofd door een cocktail van bestrijdingsmiddelen. De gebiedsgerichte aanpak moet zijn vruchten gaan aan afwerpen en wij hopen dat de samenwerking met de glastuinbouw zijn vruchten afwerpt, zodat de natuur en de mensen geen verdere schade ondervinden. Water Natuurlijk maakt zich zorgen over de voortgang van het aantal hectares dat de afgelopen periode op de schop is geweest en wil hier graag duidelijkheid over. Een citaat van onze reactie vorig jaar: "onze zorg blijkt terecht. Er is slechts 1 hectare gerealiseerd van de beoogde 3. Dit moet beter. In de burap verwachten wij klinkende resultaten." Een woord van dank en ik dank daarbij de leden van de VV. Wij zijn de laatste periode veel met onszelf bezig geweest. Ik wil een ieder danken die zich heeft ingespannen om de eenheid te bewaren. Tenslotte onze voorzitter, uw laatste Delflandse jaarrekening.

Hoewel, u bent inmiddels oud genoeg om VV-lid te worden. Ik heb u vanaf de eerste VV hier mogen meemaken en ik heb uw professionele aanpak zeer gewaardeerd. Strak, kundig, een enkele keer geïrriteerd of met een vleugje Bumor. Dank u daarvoor.

De voorzitter: De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Ja voorzitter, ik sluit me aan bij de waarderende woorden over deze jaarrekening. Dit is een logisch gevolg van de voortzetting van de burap en ook de jaarrekening van vorig jaar. Er zijn in de commissie BOB voldoende technische discussies geweest en opmerkingen gemaakt, die hoeft ik verder niet te herhalen. Daar komen we wel uit. Hetzij vandaag, hetzij in de toekomst. Ik heb nog twee punten open staan. Ik had gevraagd in de commissie BOB tevredenheidsonderzoek. Dat was gepland op volgende jaren en ik zou dat graag eind dit jaar afgerond willen hebben. En wat mij, ja toch wat zwaar op de maag ligt is het aantal contacten wat met de vertrouwenspersoon is geweest. En dat dat ook vijf meldingen betrof in verband met bestuurders. En ik zie dat voor het eerst, ik heb ook het vorige jaarverslag er nog eens op na geslagen, en ja, dat gaat niet de goede kant op. Ik maak dat eigenlijk maar als retorische opmerking dat we daar toch wel erg aandacht aan moeten besteden. Het ziekteverzuim zal daar ook een relatie mee hebben en daar ben ik ook erg gevoelig voor. Ik zeg altijd maar: onze medewerkers dat zijn ons kapitaal en daar moeten we goed voor zorgen, dat moeten we koesteren. Dank u.

De voorzitter: Ja, de heer Kuijvenhoven.

De heer Kuijvenhoven: Ja, dank u voorzitter. Het voordeel is als je als hekkensluiter voor deze ronde diende doet, dat het gazonnetje al behoorlijk kort is geschoren. Dat betekent ook dat de meeste eieren die ik kwijt wilde al zijn gelegd. Maar... Hè? Ja, ja, op het strakke gazonnetje, ja, nou ja. Ganzeneieren, haha. Ja, ja.

De voorzitter: Ze worden direct geschud hè? Ja.

De heer Kuijvenhoven: Niettemin schaar ik mij natuurlijk graag achter degene die hebben gecompimenteerd, het college in het bijzonder. De financiële portefeuillehouder voor deze jaarrekening, die weer zeg ik ordentelijk eruit ziet. Ordentelijk zowel qua methodiek, qua voorbereiding met de tafeltjesavond, enzovoort. Dat voorziet dus kennelijk wel in een behoefte en zorgt ervoor dat we ons grosso modo met de hoofdpunten kunnen bezighouden in deze vergadering. Ook inhoudelijk, is ook al gememoreerd door velen aan tafel hier, dat wij te maken hebben met een goed resultaat en dat behoorlijk in de pas loopt. Met als uitzondering, en ook dat is al in geuren en kleuren aan de orde geweest, het investeringsniveau. Daar heb ik overigens nog wel even de link te leggen, dat wil ik nog even stipuleren, die opmerking is ook al eerder gemaakt natuurlijk door de rekeningcommissie. Daar werd met name bedoeld op de omvang en niet zozeer de kwaliteit van de investeringen. Maar goed, de portefeuillehouder heeft in de commissie BOB al overigens aangegeven dat hij de signalen van de rekeningcommissie, of de opmerkingen moet ik zeggen, serieus neemt. Nou, dat is heel mooi. En dat geldt ook voor de accountant, dat ook een aan, opmerking in de BOB. Het accountantsverslag overigens zag er wat mij betreft goed uit. Natuurlijk, hier en daar werd een vinger op de zere plek gelegd en aanbevelingen gedaan, maar over de hele linie genomen was dat een ordentelijke rapportage die aangeeft dat wij hier toch te maken hebben met een jaarrekening als resultante van een organisatie die nog behoorlijk in control is. Een van de elementen daarin was de balanskorting, balansverkorting die wij hebben meegemaakt. Dat was een majeure operatie en ook hier gold weer dat door het gezamenlijk aanpakken door de VV, en de delegatie van de VV, en inclusief de rekeningcommissie er tijdig bij te betrekken, dat geeft alleen maar weer aan dat we in gezamenlijkheid dit soort stevige projecten tot een goed einde kunnen brengen. En dat is ook in dit geval gebeurd. IP's hebben we bediscussieerd, met daar ook verscherpte aandacht van de

portefeuillehouder. Daar houden we hem aan, vanzelfsprekend. Dan de risico-inventarisatie, ja dat is ook al genoemd. Wij vinden inderdaad dat je het beste wanneer je een inventarisatie pleegt, dat je over de hele linie de risico's daarbij betreft. Dus inderdaad inclusief deelnemingen en de verbonden partijen. De voorzitter van de rekeningcommissie heeft inderdaad een aantal zaken al aan..., gestipuleerd, die ik dan ook terzijdeschuif. Nee, dan ben ik door, dan ben ik rond. Dus ook van mijn kant; het college, nogmaals complimenterend met deze jaarrekening en ik deel het pessimisme van de PvdA niet. Ik denk juist dat wij hier te maken hebben met een gezonde organisatie. Maar geen fauteuils, gewoon stevig aan de bak blijven en zaken blijven verbeteren, dat zou het credo moeten zijn en daar is deze organisatie toe in staat. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan hoogheemraad Smits.

De heer Smits: Dank u wel voorzitter. Allereerst hartelijk dank voor alle complimenten die geventileerd zijn voor het vele werk wat verzet is om tot de jaarrekening te komen en de beantwoording van allerlei schriftelijke vragen en adviezen van de rekeningencommissie. De discussies die we hebben gehad, die waardering zal ik ook graag overbrengen naar de medewerkers die ook betrokken zijn geweest uiteraard bij het hele proces van het opstellen van de jaarrekening en het verzorgen van het advies van de rekeningencommissie. Het college wat hier zit dat heeft destijds een aantal beleidsafspraken gemaakt, u kent ze. We zullen ze ook de komende maanden gaan evalueren. Daar kunnen we eventueel ook nog weer een discussie over krijgen: wat hebben we voorgenomen? Wat hebben we gerealiseerd? En op een heel aantal punten is het voornemens, zijn de voornemens die we hebben opgeschreven gerealiseerd. Één van die belangrijke punten is onze torenhoge schuldenlast, die kent u allemaal. Meer dan 800 miljoen. Dit jaar alleen al, althans het boekjaar 2017 gaat daar 41 miljoen vanaf. En als we zo doorgaan, ik heb het al eerder genoemd, dan zijn wij in 2038, dat is binnen onze horizon bij wijze van spreken, helemaal schuldenvrij. Wat ik overigens niet gezond zou vinden als dat zou gebeuren, want er zijn andere verplichtingen die op ons pad komen de komende tijd. Ook op het gebied van de tarieven, die zijn extreem hoog in vergelijking met de andere waterschappen, hebben we kunnen realiseren het amendement van Kretschmar wat de tarieven van de waterzuivering heeft bevroren op 93,50 en de tarieven voor de watersysteemheffing die we hebben kunnen houden op het niveau met een compensatie voor de stijging van de prijzen per jaar, 1 ½%. Ik had gister overleg met een aantal collega's uit Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht en dan blijkt dat er juist bij die waterschappen een enorme druk is om de prijzen toch met behoorlijke punten te verhogen, terwijl wij er in slagen om ze te bevriezen dan wel te verlagen. Met andere woorden, dat is op hoofdlijnen zijn dat de financiële afspraken die we hebben gemaakt en wij slagen erin om dat gerealiseerd te krijgen. En dat zegt eigenlijk ook alles over de toekomst van Delfland. Want dat betekent als je daarmee ruimte creëert om investeringen te gaan plegen de komende tijd, en dat zal ongetwijfeld gebeuren; denk nu aan de klimaatverandering, klimaatadaptatie. Een aantal zaken die op het gebied van zeg het riool moet gebeuren, daar zal dan ruimte voor zijn na discussie met u. Er zijn opmerkingen gemaakt over de doelrealisatie, over de prestatie-indicatoren, de kwaliteit van de investering. Ik wil daar vooraf, voordat ik de verschillende sprekers behandel, een aantal opmerkingen over maken. Dit jaar hebben wij zegge een investeringsniveau geprognostiseerd van 49 miljoen. Dat is tussentijds is dat bijgesteld naar ik meen 43 miljoen. Uiteindelijk zijn we beland in '...' op een niveau van 40 miljoen. Dat vind ik veel te veel, dat we te hoog prognosticeren en uiteindelijk veel lager uitkomen. En dat is door de Partij van de Arbeid, door de heer van Hombergen is dat gereleveerd in percentages, blijkt dat keer op keer te zijn. Ook ik vind dat we daar wat scherper de vinger aan de pols moeten houden. Maar als je nou eens kijkt naar de werkelijkheid dan hebben wij over 2017 118 investeringsprojecten ter hand genomen, of daar waren wij mee bezig. Uiteindelijk zijn er 34 afgerond, met andere woorden; 84 die zijn nog, daar zijn wij mee bezig. Die lopen door in het jaar 2018 en wellicht ook 2019. En bij de realisatie van heel veel van die investeringsprojecten ben je vanuit het perspectief je doet werk met

werk, doen we dat samen met de provincie, doen we dat met de gemeente, met particulieren, kan het zijn dat een bepaalde investering net over een bepaalde datum heen schiet. Nou, een bekend voorbeeld is de verbouwing die u allemaal heeft genoemd vanochtend, waarbij ook de financiële afrekening zich over de uiteindelijke oplevering van de datum van de is heen geschoten. En je bent dus ook afhankelijk van anderen en dat verklaart voor een groot gedeelte dat verschil. Ik heb omdat het me echt heel veel bezighoudt...

Mevrouw Eekhout: Voorzitter, mag ik de hoogheerraad wat vragen? Betekent dat dan dat u in feite zegt dat alles wat vorig jaar begroot was en niet is gerealiseerd, dan nu wel gerealiseerd wordt dit jaar, of zelfs begin van dit boekjaar. Want u zegt: het kan soms net over het randje heen kieperen. Wij hebben het idee dat er wel wat meer aan de hand is dan dat.

De heer Smits: Het zou best kunnen zijn dat je een volgend jaar wat meer scoort, maar daar moet je dus wel een aantal dingen voor doen denk ik. En

De heer Hombergen : Mijnheer de voorzitter, in aanhaking daarop ook vanuit de PvdA aansluitend eigenlijk het verzoek om toch eens met de stofkam door die hele grote lijst van projecten te gaan om te zien wat er werkelijk aan de hand is. Want wellicht dat er hier en daar een project is met een kleinigheid, maar het wordt wel een hele grote lijst. Het is ondertussen ettelijke A4'tjes in het hele verslag.

De heer Smits: Oké, één van de dingen die speelt is dat wij in elk geval de geprognosticeerde investeringen wat meer in balans moeten houden in de zin van dat we ook realiseren wat we ons hebben voorgenomen. U heeft er een brief over ontvangen, die is ergens meen ik in april naar u toe gegaan, waarin er voor gezorgd wordt dat wij de prestatie-indicatoren zullen gaan verbeteren. Als het even kan zullen we er ook een aantal vanuit uw midden vanuit de VV bij betrekken om te kijken of we daar samen tot een goed voorstel kunnen komen. En een belangrijk punt is het optimaliseren van de werkwijze hier in huis. We hebben nog niet zolang geleden een nieuwe directeur-secretaris aangesteld die de opdracht heeft gekregen om te kijken naar de organisatie. Om te kijken hoe verre je elementen als doelrealisatie en de investeringsniveau wat je met elkaar afsprekt, dat beter op elkaar kunt afstemmen. Dus er zijn een aantal zaken ter hand genomen die beogen om tot een methodiek te komen waardoor je de investeringen die je prognosticeert wat beter kunt gerealiseerd krijgen, waarbij we hebben afgesproken op voorhand met elkaar dat wij u daarover zullen rapporteren bij de bestuursrapportages. Dat we met nieuwe PI's komen bij de komende begrotingen en dat we tussentijds wat vaker met elkaar die de revue zullen laten passeren zodat u op die wijze ook een behoorlijke vinger aan de pols kunt houden. Dat

De heer Van den Berg: Voorzitter? Daar wil ik toch even bij aanhakend: die verbetering die is natuurlijk goed. Maar betrek daar dan ook bij of dat dan ook inhoudt dat de doelrealisatie op orde blijft. Want de verklaring die u nu ook weer geeft is dat er vertragingen optreden. Nou ja, er is al geschetst dat dat iets is wat zich eigenlijk al een aantal jaren voordoet, dat zich structureel voordoet. En dan kun je natuurlijk blijven zeggen: ja, maar er komt wel een moment dat we dat gaan inhalen. Maar doelrealisatie is natuurlijk niet dat je ooit nog eens een keer dat doel gaat realiseren, maar doelrealisatie is ook dat je in een bepaald tijdpad dat doel realiseert. En ik denk dat juist daar de vraag van de VV ligt: is dat nu eigenlijk wel het geval? Het lijkt nu een beetje wishful thinking dat je het toch wel gaat realiseren, maar de belangrijke vraag is natuurlijk of je dat binnen een bepaald tijdpad en in een afgesproken tijdpad gaat realiseren.

De heer Smits: Nou ja, het is juist de bedoeling dat je zegt de investeringen die je prognosticeert en de doelrealisatie, dat je dat wat meer met elkaar in overeenstemming brengt en dat je een organisatievorm krijgt, een werkwijze, waardoor dat ook beter zichtbaar wordt en daarvan hopen wij u concrete voorstellen komend

najaar en dan vervolgens in de begrotingen daaropvolgend, te presenteren en daar kunt u vollop over mee discussiëren. Dus mijn antwoord eigenlijk op uw vraag is ja. Dat zullen we doen. Ik loop, voorzitter, de vragen langs die gesteld zijn door de verschillende vertegenwoordigers vanuit de VV. Op de eerste plaats mevrouw Dijkshoorn; dank voor de complimenten die u heeft geuit. Dat heeft overigens iedereen gedaan. U heeft een opmerking gemaakt over het bulkkrediet. Ik neem aan dat mevrouw, of mijn collega Jans op dat punt met name ook een opmerking zal maken. En ik heb net een aantal algemene opmerkingen gemaakt over doelrealisatie en PI's, dus dat komt in de komende maanden komt dat bij u terug. De brief over de ganzen heeft inmiddels geleid tot een discussie in de VV. U vraagt: kan er een brief worden gestuurd naar de provincie? Dat is inmiddels al gebeurd. Die brief is er dus uit. Maar die is inmiddels doorkruist door de uitspraak van de rechter. Ik wil er wel op wijzen dat inderdaad hier en daar, ik ben zelf ooit eens een keer wezen kijken bij de Wilhelminaplas in Rijswijk waar wij heel fors hebben geïnvesteerd, waar blijkt dat de presentie van ganzen daar eigenlijk een averechts effect heeft op de vele investeringen die we daar hebben moeten plegen. Dus we moeten wel met elkaar nadenken op welke wijze we dat probleem gaan oplossen. De heer Van den Berg, dank voor het positieve oordeel wat we van u hebben ontvangen. Schulden worden minder, ik heb dat net gereleveerd, 41 miljoen dit jaar. We hebben net gediscussieerd over de doelrealisatie en dat betekent inderdaad, dat was uw vraag, dat bij de begroting 2020 al een aantal verbeterpunten zullen moeten worden gepresenteerd en dat zal wat mij betreft het geval zijn. De heer Van Kretschmar in zijn verantwoordelijkheid als voorzitter van de rekeningencommissie. Ik heb, en dat heb ik al eens eerder geventileerd, een traditie op het gebied van de rekeningencommissie en rekenkamers, dus ik respecteer de rol en de functie van de rekenkamer, rekeningencommissie zeer positief. Desondanks heeft u een aantal opmerkingen. U zegt: verheugd over de aanpak met betrekking tot de PI's en heeft daarbij gereleveerd dat de VV een actievere rol zou kunnen spelen. Nou, dat is het geval, er is inmiddels een uitnodiging uit naar de leden van de VV om daarbij behulpzaam te zijn. Dan heeft u met name ook geduid op het feit dat, en daar ben ik erg blij mee dat u die opmerking maakt, dat ook het eigenaarschap voor bepaalde taken, verantwoordelijkheden die je definieert, moet worden aangegeven zodat je als het ware mensen met een rugnummer, niet alleen in de politiek maar ook ambtelijk, waardoor je wat concreter kunt werken naar het resultaat wat we met elkaar beogen. En ik dank u overigens voor de verschillende adviezen die we als rekeningencommissie van u hebben ontvangen. We volgen ze op de voet als het ware en hopen dat we dezelfde wijze met elkaar verder kunnen gaan in de komende periode. Investeringsramingen, daar hebben we net al een discussie over gevoerd. Dan heeft u gesproken over de kwaliteit van de begroting. Ook daar wil ik terugverwijzen naar de opmerking die ik net heb gemaakt dat we bezig zijn met als het ware het aanpassen van de organisatie, directeur-secretaris is daarmee bezig. Ik zou met name willen wijzen naar het stuk wat op 17 april naar de leden van de VV is gestuurd, waarin heel helder staat naar mijn inzichten wat op dit punt te gebeuren staat. Het risicomanagement, nou daarover hebben wij een tijd geleden een discussie gehad. De operationele risico's die we gewoon meenemen in de begroting, strategische risico's die we als het ware uitsnuiten. En de tactische risico's, nou ook de heer Ranner heeft daar een uitgebreide discussie over gehouden, inbreng over gepleegd. Het biedt ruimte dat je van daaruit eventuele risico's kunt opvangen. Dat is het weerstandsvermogen wat je hebt als organisatie. Maar zeg ik erbij, we hebben dit jaar besloten om het weerstandsvermogen aanzienlijk te verlagen en dat komt ten gevolge van de balansverkorting die is doorgevoerd. Maar zeg ik erbij, tegelijkertijd is onze verdien capaciteit zo enorm groot, ik heb net gereleveerd dat wij 41 miljoen euro hebben kunnen aflossen op onze schuld en dat er dus capaciteit is om een eventuele onverhoopte tegenvaller, om die op te kunnen vangen. En het weerstandsvermogen wat om en nabij de 25 miljoen was, dat is nu veel lager, ik meen vierenhalf of nog minder. En dat lopen wij heel snel dit jaar en het volgend jaar in, en dan krijgen we nog grotere overschotten en dan is ook dat weerstandsvermogen weer op het oude niveau teruggebracht. Met andere woorden, wij lopen op het gebied van de risico's niet veel risico's om het zo uit te drukken. Ik koppel daar gelijk aan de vraag: nou, hoe zit het dan met de risico's van de deelnemenden, de participaties? Nou, we

hebben de commanditaire vennootschap Westland, daar zitten we in voor een risico van 9 ton. Op het ogenblik trekt de economie weer aan en die gaat als het ware herleven die cv, en daar zou je kunnen zeggen op dit moment is het risico nul. Integendeel, je gaat er misschien wat aan overhouden. En als ik kijk naar de deelnemingen die wij hebben, dat is onder meer Aquon, de RBG. Nou, de RBG die draait heel positief. Aquon hebben we vanuit ook deze VV enorm de vinger aan de pols gehouden en zijn op het ogenblik de risico's beheersbaar. We weten als we uittreden wat we dan moeten betalen. En Aquon draait gelukkig, wellicht ook dankzij de economie, maar ik denk ook dankzij de kritische houding van ons en andere waterschappen, draait de Aquon erg goed. Dus ik zie op dit moment niet dat wij een apart bedrag zouden moeten reserveren voor de risico's in de verschillende participaties die we hebben. We hebben dat goed op orde en de risico's zijn overzichtelijk. De heer Van Adrichem, dank voor de complimenten ook. Bulk kredieten heb ik net over gesproken. Kunnen we verder met het laten dalen van de tarieven? Ja, er is nog een reserve die vanuit het watersysteem en de waterzuiveringsheffing apart wordt gezet waarvan we hebben gezegd: niet dit college, niet deze VV mag daarover beslissen maar dat moet een volgend college en een volgend VV doen. Er is met andere woorden denk ik ruimte om daar iets te doen in die richting. Mevrouw De Zoete, u heeft een opmerking gemaakt met name over mensen met een beperking tot de arbeidsmarkt. Ik neem aan dat de voorzitter daar een opmerking, een antwoord op zal geven. De heer Simon, ook dank voor de complimenten. Doelen, discussie, investeringsdiscussie loopt. Komen we dus op terug. Heeft ook wat tijd nodig om met de ambtelijke organisatie tot een goed gedragen stuk te komen. Dank voor de complimenten. Idem dito richting mevrouw Hilders. U heeft een opmerking gemaakt aan het eind, die heb ik zelf niet helemaal begrepen en misschien dat u dat in de tweede termijn nog een keer kunt herhalen en dat ik daar eventueel schriftelijk op reageer. Dat ging over waterbudgetten meen ik. Ik had op dat moment

Mevrouw Hilders: Het ging over innovatie, maar

De voorzitter: Mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Het ging over innovatie en ik zal zo nog wel even nogmaals herhalen.

De heer Smits: Dat gaat over innovaties had ik naar aanleiding van uw opmerkingen in de commissie BOB gezegd dat er een conceptbrief over het innovatiebeleid en de stand van zaken, met een aantal voorbeelden van wat we hebben gedaan, klaar lag in concept. Vanwege procedures kon die niet al eerder, maar die komt heel snel, die brief ligt klaar. Met andere woorden, u krijgt een inzicht, tamelijk gedetailleerd, over de stand van zaken op het gebied van de innovatie.

Mevrouw Hilders: Dank.

De heer Smits: De heer Hombergen, de doelendiscussie. Circulaire economie. Nou ja, ik vind dat wij op het gebied van duurzaamheid en circulariteit toch heel veel doen. En absoluut op de goede weg zijn. We doen aan maatschappelijk verantwoord inkomen, op het gebied van energie werken we aan zonnepanelen, er is een motie door u ingediend Windenergie, en daar wordt van alle kanten wordt daar enorm aan gewerkt om die circulariteit om dat ook gerealiseerd te krijgen. En ik ben er van overtuigd dat de doelstellingen die we mede in overleg met de unie van waterschappen hebben geformuleerd, dat we die ook zullen gaan halen. Natuurvriendelijke oevers had u het over, daar zal mevrouw collega Jans over spreken. En dan sprak u ook over Loosduinen en ik denk dat u daarmee duidt op de grondwaterproblematiek die zich daarvoor doet? Lees de NRC van een paar dagen geleden waarin nog eens een keer staat wie daar verantwoordelijk is voor welk probleem op het gebied van lekkende kelders en lekkende dagen, dat zijn meestal de eigenaren.

De heer Hombergen: Mijnheer de voorzitter, ter interruptie.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Hombergen: Het artikel in de NRC ken ik, ik heb het trouwens nog niet zien verschijnen in onze knipselkrant. Maar wat daarbij ook nadrukkelijk wordt, helder wordt naar de burger toe is dat er verschillende overheden ook naar elkaar wijzen en vooral ook naar de burger onder het mom van eigen verantwoordelijkheid. En ja, de burger heeft een mate van eigen verantwoordelijkheid. Maar soms is het werkelijk beter om collectief iets te doen. En naar mijn idee heeft Delfland ook wel een verantwoordelijkheid als je de sleutel aan de oplossing hebt. Als je eenmaal de problemen kunt oplossen, ook al is het je verantwoordelijk niet, dan zul je toch wat meer moeten doen. En ik denk dat het in de toekomst, de komende 10-15 jaar, voor Delfland echt ook een verantwoordelijkheid zal worden om de problematiek door de klimaatverandering en de toenemende buien, om daar proactief in te handelen. En ik denk dat Delfland dat best wel wat meer in de genen mag krijgen. Soms zie ik zoals uit de beantwoording van de vragen van Loosduinen komt, dat we heel reactief zijn. Soms zie ik dat andere medewerkers hier juist proactief zijn. Ik denk dat we daar, ik moedig u aan om daar wat meer samenwerking te zoeken, ook over alle portefeuillehouders heen, om dit probleem voor Delfland als geheel en de inwoners voortvarend aan te pakken.

De heer Smits: Elk van de collegeleden heeft een bestuurlijke verantwoordelijkheid naar de inliggende gemeenten binnen Delfland, daar wordt dit probleem ook met een zekere regelmaat aan de orde gesteld, staat hoog op de agenda. En ik vertaal uw opmerkingen ook als een oproep naar de verschillende politieke partijen om bij het schrijven van verkiezingsprogramma's hier veel aandacht aan te geven. Ik ben het helemaal met u eens dat dit het probleem van de toekomst is. Ik bedoel, dit land bestaat alleen vanwege het feit dat de waterschapsfunctie tot op heden heel goed is uitgeoefend. En wil je dat blijven doen dan zul je aan dat probleem wat u noemt ook blijvend aandacht moeten geven, en waarschijnlijk meer zelfs dan we in het verleden hebben gedaan. Die awareness, zoals het altijd op goed Nederlands uitdrukken, die moet de komende periode een nog grotere rol spelen naar mijn smaak.

De heer Van Adrichem: Mijnheer de voorzitter?

De voorzitter: De heer Van Adrichem.

De heer van Adrichem: Ja voorzitter, ik denk dat het heel belangrijk is dat de bepaalde verantwoordelijke overheden toch meer met de inwoners in contact treden. Dat kan met informatiebijeenkomsten of wat anders dan ook, dat we elkaar op de hoogte brengen van elkaars verantwoordelijkheden. Want heel veel mensen die denken dat zij maar per omgaande kunnen wijzen naar het hoogheemraadschap of naar haar gemeente. Nou, die gaan dan onderling ook nog even uitzoeken wie dan wel de verantwoordelijke moet zijn, en dat is ook niet gunstig voor de contacten die we als inwoners met de overheden hebben. Dus ik denk dat daar wel een stukje samenwerking echt wel heel belangrijk is.

De voorzitter: De heer Hombergen nog.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik wilde juist zeggen tegen de heer Smits: wij vinden elkaar op dit punt, dat we wat voortvarend moet zijn. Het is, de verantwoordelijkheidsverdeling is best moeilijk. In sommige wijken zullen bewoners daar best wel hun weg in vinden. Maar een heleboel andere wijken waar de overheid voor de bewoners gewoon de overheid is, wordt het heel erg moeilijk. Terwijl juist in

die wijken, en dan denk ik aan het Laakkwartier, dan denk ik aan het Westerkwartier, de problemen het hoogste zijn. Ik denk dat we ons echt niet kunnen permitteren in onze rol als bestuurder om vooral te focussen op de piketpaaltjes. Ik denk dat we ons moeten focussen op de oplossingen. Ik dank u.

De voorzitter: Vervolg uw betoog, de heer Smits.

De heer Smits: Wellicht dat u uw contacten daarop wil wijzen op het bestaan van het waterplatform wat je in Den Haag hebt, die met name ook voor laagdrempelige problemen, mensen die laagdrempelig benaderd moeten worden, behandeld willen worden, dat daar mogelijkheden voor zijn. Een waterplatform in Den Haag. U sprak over de kwijtschelding. Het is een punt wat u in alle inbrengen altijd aan de orde stelt, de kwijtschelding. Die loopt voortvarend op dit moment. Ik wil nog eens een keer releveren dat wij destijds schatten dat 50% van wat wij beoogden met de kwijtschelding te kunnen bereiken dat dat verre is overschreden. We zitten op het niveau van 95-96%. Ik wil ook nog eens een keer wijzen dat de methodiek die wij hebben gehanteerd van in twee fasen die kwijtschelding afschaffen voor de waterzuiveringsheffing, met een intensieve begeleiding, daar hebben we ook extra geld voor beschikbaar gesteld. Extra telefonistes, extra mensen die bij mensen die een aanslag hebben gekregen langsgaan, aanbieden om tot een betalingsregeling te komen. Maar ook in een aantal gevallen mensen doorverwijzen naar een ander circuit. En uiteindelijk heeft de Ombudsman, die een klacht had ontvangen en die heeft onderzoek verricht, die heeft gezegd: de methodiek die Delfland heeft toegepast met de RBG is een goeie en ik stel deze methodiek, dat is inmiddels ook gebeurd door de Ombudsman, bij provincies en gemeenten als voorbeeld op welke wijze je zo'n type problematiek moet aanpakken. En uiteindelijk is, want dat was uw vraag, wat is nou het aantal schrijnende gevallen? Dat zijn er uiteindelijk 18 geweest. En dat heb ik ook in schriftelijke beantwoording op de vragen eerder in de commissie BOB zo genoemd.

De heer Hombergen: Mijnheer de voorzitter?

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Hombergen: Het zal u niet verwonderen dat ik in aanhaking daarop toch iets wil zeggen? Inderdaad complimenten voor de zorgvuldige inzet van het proces. Dat kan ik niet anders zeggen, dat heeft u keurig gedaan en dat is ook door de RBG heel goed uitgevoerd. Daar heeft u zeer waarschijnlijk ook goed op toegezien dat dat zo is gedaan. Maar dan toch kijk ik naar de uitkomst. We hebben veel woorden gesproken over de schrijnende gevallen. En als het er maar 18 zijn in heel Delfland, 1,1 miljoen inwoners, naar het idee van ons is dat behoorlijk weinig en we zitten dan toch echt wel een beetje op de lijn dat we meer, als je echt goed kijkt, dat er meer schrijnende gevallen moeten zijn en dat we in samenhang met de gemeentes daar toch wel wat meer het focus op moeten hebben en dat we daar ook wel eens naar kunnen kijken met het incassobeleid of wij dat niet al te scherp hebben neergezet. Ik begrijp dat u daar niet meteen iets aan kan doen, maar ik wil dat toch op de agenda houden. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Smits vervolgt.

De heer Smits: Ik heb een paar maanden geleden nog eens een keer, ik heb heel frequent contact onderhouden met de wethouder Sociale Zaken van alle gemeenten en de laatste keer heb ik de laatste resultaten ook nog eens een keer schriftelijk bij die wethouders gebracht en gevraagd of er nog behoefte was voor een overleg, en daar is niet om gevraagd. Met andere woorden ook aan die kant heeft men blijkbaar de indruk dat wij de kwijtschelding op en goede wijze hebben behandeld. De heer Nanninga...

De heer Nanninga: Voorzitter, nog even bij interruptie op het volgende onderwerp, dat gaat mij nauw aan het hart. En nou trekt de Partij van de Arbeid de cijfers eigenlijk in twijfel. Wij zijn daar op excursie geweest, wij hebben met name op dit punt zeer diep doorgevraagd, en nu hoor ik daar weer twijfel over en dan vraag ik toch aan de Partij van de Arbeid om met cijfers te komen om dat te staven wat net wordt gezegd. Want ik heb het idee dat, of ik heb niet het idee, ik weet dat de portefeuillehouder hier zeer zorgvuldig mee omgaat. Dit is voor ons een belangrijk punt, dus ik vraag de Partij van de Arbeid om met directe feiten te komen.

De heer Hombergen: Mijnheer de voorzitter?

De voorzitter: De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Daar zal ik uiteraard op reageren. Ik trek de cijfers helemaal niet in twijfel, ik weet wel zeker dat er inderdaad 18 schrijnende gevallen zijn geïdentificeerd en dat zal beslist goed geturfd zijn. Maar als ik kijk naar de maatschappelijke effecten voor de mensen wie de wind werkelijk tegen zit, kan ik me niet voorstellen dat in heel Delfland, wetende hoe sommige wijken van onze steden eruitzien, er maar 18 schrijnende gevallen geïdentificeerd kunnen worden. En dat trek ik wel in twijfel. En dat het er 18 zijn, die getallen, die geloof ik.

De heer Nanninga: Voorzitter, ik kan de vraag herhalen, maar het heeft blijkbaar geen zin.

De voorzitter: En ik vraag nu aan de heer Smits om langzaam naar afronding van de beantwoording.

De heer Smits: De heer Nanninga heeft onder meer gesproken: is er ruimte om iets te doen aan zeg de aanschaf van groene energiecertificaten. U kent ons beleid. Wat niet besteed is, dat gaat in de grote pot. Dus hier en daar wordt er wel eens een keer wat over gehad, dat verklaart ook voor een grote gedeelte het goeie resultaat. Anderzijds hebben we ook een ambitie op het gebied van energievormen, met name de ambitie 2025 energieneutraal. Er wordt hard gewerkt aan een voorstel voor zonne-energie, windenergie. Als informatieve VV bent u daarover geïnformeerd, dus we hopen in november met een investeringsvoorstel te komen. Ik wil graag het element van die groene energiecertificaten, wat dat zal wellicht ook kunnen bijdragen aan de doelstelling die wij moeten bereiken, ik wil dat graag onderzoeken en u daar verder over informeren. De heer Fekkes, dank voor de ondersteuning. De heer Kuijvenhoven als hekkensluiter, maar de zes punten die hij heeft genoemd die zijn genoteerd in elk geval. U heeft nog eens een keer gewezen op het mooie resultaat wat wij hebben gescoort met elkaar. Heb ik net al een paar opmerkingen over kunnen maken. De balansverkort, dat is inderdaad een heel mooi punt. Het was een punt van de rekeningencommissie, ook van de accountant. En we hebben dat met uw steun kunnen realiseren. Over de PI's heb ik al een aantal opmerkingen gemaakt en dat geldt ook evenzeer over de risico-inventarisatie en met name ook bij de deelnemingen zijn de risico's overzichtbaar en hebben we ze in de hand als het ware en lopen daar niet echt bijzondere risico's. Het is passend binnen het risicobeleid wat wij voeren. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Het woord is aan hoogheemraad Jans.

Mevrouw Jans: Dank u wel voorzitter. Samenvattend zijn er, heeft u vragen gesteld, heeft de VV vragen gesteld over natuurvriendelijke oevers, ganzen en grondwater. Ik zal ze proberen samenhangt te beantwoorden. De fractie Ongebouwd vraagt: goh, hoe zit dat met de prestatie-indicator hectares en hoe gaan we daarmee om, ook gezien de verdere gedachtevorming over groene motor, ecologische sleutelfactoren? Wij zullen in het bestuursrapportage 2018, zullen wij een voorstel doen voor aanvullende prestatie-indicatoren, en dan, wij doen dat vooral met de bestuursrapportage 2018 zodat we dat in 2018

gewoon al mee kunnen nemen. Als we dat zouden doen met de begroting 2019 dan zijn we al weer een jaar verder. Dus dat is ons plan. We zullen dan ook inzicht geven in: hoe staat het er nu voor? En hoe gaan we daar mee verder? Dus dat is duidelijke uiteenzetting over wat er gebeurd is. Even kijken. De Partij voor de Dieren maakte opmerking over ganzen, daar ga ik zo meteen op in. De PvdA heeft een opmerking gemaakt over het waterprobleem in Zuid-Holland, daar is collega Smits al uitgebreid op ingegaan. Ik meld nog even dat er in het vierde kwartaal 2018 een beleidsnota over grondwater het bestuurlijke proces ingebracht zal worden. Dus dat is een deel van de invulling daarvan. Water Natuurlijk vraagt om meer inzicht in het aantal hectares. Dat gaat gebeuren bij de bestuursrapportage. Dat voor wat betreft de natuurvriendelijke oevers. Ik ben blij dat u daar vragen over stelt, ik merk dat het heel erg leeft. Ik ben ook heel blij dat het u aan het hart gaat, want dat doet het mij ook. Ik ben daar echt bij betrokken en ik zit daar, ik voel dat echt dat dat heel belangrijk is voor Delfland en voor de bewoners van Delfland. De ganzenproblematiek, ja ik werd vorige week ook verrast door de uitspraak van de rechter. Ik zat in de auto en ik hoorde de uitspraak en het nieuwsbericht. Het is jammer, want het doorkruist onze plannen. Als het zo is dat de VV ons vraagt om een brief te sturen aan de provincie Zuid-Holland met vooral de nadruk op: goh, weet je hiermee kunnen wij niet verder, ganzenproblematiek is niet alleen belangrijk voor de waternatuur maar ook voor de volksgezondheid moet in een veel breder kader gebracht worden, dan kunnen wij dat doen. U merkt op, wij kunnen dan eventueel aanhaken bij het rapport circulaire economie en de kringloop van ganzen. Dat is natuurlijk wel een gedachte die we mee kunnen nemen, die we mee zouden kunnen nemen in die brief. Partij voor de Dieren zegt: ja, we hebben de Ladder van Lansing en een manier om met de ganzenproblematiek om te gaan is ook het schudden van eieren. Ik ben het daar volledig mee eens. Het college is het daar volledig mee eens en dat het onderdeel uitmaakt van de hele hiërarchie. En dat is het. Dank u wel.

De voorzitter: Ik. Ja. Collega Van Olphen.

De heer Van Olphen: Ik kreeg nog twee vragen. Eentje van de heer Hombergen op een op schriftelijke vragen van de heer Ranner. Als het goed is zijn die 8 mei schriftelijk aan u beantwoord. Dus dan rest mij verder dat dat als antwoord te geven. Dan heb ik nog een vraag van de heer Nanninga, die heeft het over de energietransitie dat dat tegen zou vallen. Nou vind ik tegenvallen een negatief woord. Als u thuis een nieuwe oven erbij koopt, niet een vervanging van maar een nieuwe erbij, dan kost, dan gebruikt dat ding energie. En wij hebben op de Grote Lucht een pilot Zoetwaterfabriek neergezet en dat ding draait niet op water of op lucht of op goeie bedoelingen, maar hij draait, hij gebruikt energie. En dat is een van de redenen, of de reden, waarom wij daar iets lager zitten en net als bij u thuis de rekening omhoog gaat als u een nieuw apparaat aanschaft, was dat daar ook geval. Dus het is geen tegenvaller, het was gewoon ook ingecalculerd. En nu zien we ook hoeveel dat gebruikt en dan gaan we ook rekening mee houden dadelijk als we een echte zoetwaterfabriek neerzetten.

De heer Nanninga: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Nanninga.

De heer Nanninga: Bij interruptie, oh nee. Gewoon, ik reageer gewoon er meteen op...

De voorzitter: U neemt gelijk de tweede ronde voor uw rekening, nou dat is goed. Dan hebt u uw beurt ook gehad ja.

De heer Nanninga: Het gaat niet om al die prachtige apparatuur waar wij natuurlijk vreselijk blij mee zijn. Die gebruikt energie, maar wij hebben een grotere doelstelling, namelijk; het energieverbruik terugdringen. Nou is mijn vraag in algehele zin: hoe we dit dan weer opgevangen?

De voorzitter: Hoogheemraad Van Olphen.

De heer Van Olphen: Mijnheer Nanninga: ik zal u, ik heb gister toevallig, of nou misschien is het niet toevallig, het rapport over de energietransitie van de unie gekregen. Ik zal daar vanmiddag bij de Grote Lucht, dat we daar met zijn allen bijeen zijn, nog even op terugkomen. Wij zaten zoals u misschien weet, en ik zal dat vanmiddag nog een keer vertellen, heel hoog bij alle waterschappen. Wij waren het waterschap met bijna 60% die door de zuivering teruggewonnen energie. Dat is gigantisch vergeleken bij de rest. Ik zal u nu de rest van de cijfers besparen, maar we zijn dus uitermate goed bezig. Op Vallei en Veluwe na zijn wij de koploper en daar gaan we mee door. En dat daar dingen wel eens extra energie gebruiken, dat moeten we weer zien te compenseren. We gaan vanmiddag het groen gas instar nou ja, de installatie openen. Dat levert ook weer het een en ander op. Ook dus het verminderen van de CO2 footprint en zo heeft alles met elkaar te maken. Maar zoals Cruijff al zei: elk voordeel heb z'n nadeel. En dat moet je, die balans moeten we zien te vinden dat het voordeel groter is dan het nadeel.

De voorzitter: Nou, u krijgt dus een oproep om naar de Grote Lucht te komen.

De heer Nanninga: Voorzitter, ik ben daar graag bij, maar mijn opvolger popelt om hier nog een aanvullende vraag op te stellen.

De voorzitter: Uw opvolger?

De heer Belt : Ik doe het knopje alvast aan.

De voorzitter: Allemaal verrassingen vandaag. Ja, gaat uw gang.

De heer Belt : Ik heb al vaker gezegd dat wij de inzet zeer waarderen. Maar er staat wel degelijk bij de burap gemeld dat de verwachte opwek van duurzame energie boven de 50% zou liggen en dat hij nu op 46% ineens uit de bocht komt. Er staat ook letterlijk in deze jaarrekening dat hij lager is dan verwacht en dat dat door ook door procesverstoringen en onderhoudswerkzaamheden komen. Onze vraag is dan ook: als we dit soort dingen dus blijkbaar wel verwachten als u zegt, waarom vangen we dat dan niet op?

De voorzitter: Het is overigens qua orde wel, ja ik, straks zei u nog dat ik altijd zo streng ben, maar u ziet hoe soepel ik kan zijn. Want dit is eigenlijk een hele ingelaste tweede ronde, dus ik moet straks. Dus ik moet de orde...

De heer Van Olphen: Nou, ik zal hier nu wel even antwoord op geven, dan hebben we dat gehad.

De voorzitter: De heer van Olphen neemt de voorschot op de tweede ronde en geeft vast antwoord.

De heer Van Olphen: Mijnheer Belt, u heeft gelijk. Wij hebben, het is natuurlijk altijd een compl of een cumulatie van een aantal dingen. Er zijn wel eens voordelen, er zijn wel eens nadelen. De pilot was iets waar we niet precies wisten hoeveel energie die zou gebruiken, maar wel dat het energie zou gebruiken. En er zijn wel eens andere dingen die op een gegeven moment iets meer energie gebruiken dan wij in eerste instantie zouden verwachten. Dat heeft vooral met de werkzaamheden te maken en dat is ook verwoord. U meldt dat

ook. En dat is niet altijd, ja, meteen te bekijken. Het houdt ook niet in dat wat het nadeel is geweest in 2017, dat dat ook weer terugkomt in 2018. Dus dan gaat het vanzelf weer omhoog. En het is natuurlijk een wisselend verhaal, maar de grote lijn is, en ik denk dat dat het belangrijkste is, dat wij wat dat betreft het terugwinnen van energie koploper, bijna

De heer Van Olphen: Maar we zijn wat dat betreft goed bezig. En natuurlijk, u mag daar kritisch op zijn, dat zijn we zelf ook. En dat is zo niet, dan komt de heer Smits bij mij wel langs: kunnen jullie dit en kunnen jullie dat? Maar we houden alles in de gaten. En soms zit het wel eens een beetje tegen dat er meer energie verbruikt wordt bij bepaalde dingen, onderhoudswerkzaamheden of wat dan ook, dan wij verwacht hadden.

De heer Smits: Overigens voorzitter, is de inderdaad

De voorzitter: De heer Smits. Ja.

De heer Smits: De prestatie, de PI op het gebied van duurzame energie naar beneden bijgesteld. Dat komt ten gevolge van een administratieve wijziging die internationaal is doorgevoerd, waarbij de waterenergie die wij betrokken vanuit Noorwegen, niet meer mag worden meegeteld. Dat is dus een administratieve tegenvaller zou je kunnen zeggen, maar dat gaan we inhalen.

De voorzitter: De heer Houtzager, u ook wat aan de bezuiniging?

De heer Houtzager: Nee, niet aan de bezuiniging maar even ter aanvulling wat collega, mijn buurcollega net zei. Wij hebben in het project Schoon waar zeg maar de waterharmonica en waar het project op de Grote Lucht een onderdeel van uit maakt, hebben wij ingebracht dat het extra zuiveren van het water ten behoeve van de waterharmonica, dat dat extra energie kost omdat we daar van ozon gebruik maken, en dat we dat graag gecompenseerd willen hebben door medewerking aan het realiseren van één of twee windmolens op het terrein van de Oeverbos. Dus we hebben hem ook bestuurlijk hebben we hem daar ingebracht in het kader van onze ambitie om CO2 neutraal te zijn. Dus daarmee had ik een mooi breekijzer om ook zeg maar die doelstelling te kunnen realiseren. Dus dat is het complete verhaal.

De voorzitter: Goed. Tot slot voor deze ronde heb ik nog een paar opmerkingen. Ik wou eigenlijk een suggestie doen aan de heer Simon over die ganzen. Misschien dat u de leden van de VV zover kunt krijgen na 1 juni dat we een soort prestatie-indicator wordt afgesproken om per lid, gewoon in vrijwilligheid hè natuurlijk. Het is een echte vrijwilligersbaan om gewoon 1000 eieren per VV-lid te schudden, dan is dat gewoon maal 30, hebt u al 30.000 eieren dus wie weet kunt u dat nog vertalen en meenemen in het volgende periode. Goed, ik geef dat gewoon gratis mee. Maar dat was de eerste. Dan weer serieus. Er zijn een paar ik kan alleen advieswerk geven, verder niet meer. Ik wou nog een paar opmerkingen maken. Één is, er is gevraagd door mevrouw De Zoete over de minder vermogenden of de minder toetredingen en het inschakelen bij ons in het werk. Nou we hebben natuurlijk in het beleid ten aanzien van aanbestedingen daar afspraken over gemaakt. Nou, dat moet nog gaan lopen, dus dat resultaat moet gewoon nog komen. Dus het beleid is vastgesteld, dan moet de realisering nog volgen. Twee is de vraag van de heer Fekkes over medewerkersonderzoek. Daar komen twee antwoorden op. De ene is dat wij doen dat samen met andere waterschappen tegelijk, dus wij kunnen dat niet in ons eentje naar voren halen. Maar de secretaris-directeur heeft gekeken in het bedrijf of we een wat lichtere vorm kunnen doen. En hoe die er precies uit ziet moet u mij even niet vragen, maar daar zijn ze mee bezig. probeert een soort vereenvoudigde meting wel te doen nog dit jaar. Dus daar is hij mee begonnen. De heer Nanninga vroeg nog naar vrouwen in dit management. Nou, dat is altijd ingewikkeld maar laat ik nou het positieve bericht geven: de vacature van de CIO, dus de Chief Information Officer is door een vrouwelijke

manager ingevuld, dus die kwam van buiten naar binnen. Soms heb je een externe, bijvoorbeeld bij begroting, daar hadden we een vrouwelijk externe medewerker. In het interne doorschuiven is een andere teamleider daar weer naartoe gegaan, dat is een mannelijke medewerker. Maar die kwam daarvoor weer van een ander team positie af waar weer een vrouwelijke medewerker, zo schuift het weer allemaal door. Dus het gaat altijd over: heb je een vacature, als het intern doorschuiven is, ja dan is het gewoon, daar wordt niet op, dan is het zoals het gaat. Van buiten zijn we daar wel vrij strak op, maar zoveel vacatures hebben we ook niet. En de vacature van SD weet u hoe we die hebben ingevuld.

De voorzitter: Dan had ik nog een opmerking dat gaat nog even over de huisvesting en de investeringen. Omdat dat eigenlijk wel een mooi voorbeeld is om ook met elkaar, nou dat is eigenlijk hierna ook nog eens goed te bespreken, je raamt die investering, er staat een keurig tijdsschema in in het voorstel hoe die huisvesting wordt uitgevoerd en de boekhoudkundige '...' die moet die investering opvoeren en dan staat hij in de boeken, terwijl in de besluitvorming over de toepassing en investering staat dat hij in twee jaar wordt uitgevoerd. Dus hoe je tussen administratie en realisatie dat goed regelt, nou ik denk dat dat ook nog steeds een discussie is. Dus de boekhouding vraagt een aantal eisen, ik denk dat dat ook maar echt meegeef want dat wordt in die getallen die genoemd straks werden, ook over die percentage, zat die huisvesting de afgelopen jaren stevig in. Maar dat was niet omdat het niet gerealiseerd werd, omdat die zo gepland was. Dus dat vind ik een interessante, ik bemoei me niet met die andere investeringen, maar even, dit vond ik een bijzonder omdat daar natuurlijk heel veel, over heel veel miljoenen ging. Dus daar zag je regels en dus de boekhouding en de realisering. Gewoon als voorbeeld is dat, als je dat dus anders zou willen doen. Stel nou dat je dat niet als een overschot wil zien, het is trouwens geen overschot want het heeft totaal geen enkel effect op de exploitatie, want het is nog niet ingeboekt op dat moment, maar is het interessant om zo'n voorbeeld te nemen. Als je dat nou anders zou willen doen, hoe doe je dat dan eigenlijk? En kan dat binnen de boekhoudregels? Dus ik beveel aan met wat van dat soort praktijkvoorbeelden ook te kijken, los van de vraag of je het allemaal goed hebt geraamd hoor, dat laat ik even buiten beschouwing. Maar even deze als voorbeeld. Goed, dat was de beantwoording in de eerste termijn. Wij gaan naar de tweede termijn. Zal ik nu bij de heer Kuijvenhoven beginnen, want anders is hij straks weer, nou weet ik niet... Ja. Oké, nou dat is... Mijnheer Fekkes.

De heer Fekkes: Dank voor de toezegging en ik laat het er ook bij.

De voorzitter: De heer Nanninga.

De heer Nanninga: Wij hebben onze tweede termijn gehad.

De voorzitter: De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Nou, wij gaan er toch nog wel wat over zeggen. Dank voor de toezegging voor het medewerkerstevredenheidsonderzoek zoals de heer Fekkes is aangevraagd. Dat lijkt ons heel belangrijk om daar de vinger aan de pols te houden. Mede gezien aan wat wij toch menen te zien bij Delfland en dat is het beeld van een sluimerende stagnatie. U heeft geprobeerd zich te verweren en te zeggen dat we er wel degelijk veel voortgang is, maar toch blijft naar het idee van de PvdA zaken liggen. Zaken liggen die misschien niet in het coalitieakkoord benoemd zijn, maar die toch naar de toekomst toe belangrijk zijn. Ik had er al een paar genoemd, ik herhaal toch maar even de awareness naar onze bewoners, de natuurvriendelijke oevers, zwemwaterkwaliteit en dergelijke. Er zijn echt wel meer stappen die wij naar onze burgers kunnen nemen. En die sluimerende stagnatie die blijft bij ons zo op het vizier. Dat is jammer en ik denk dat we daar het komende jaar echt nog wel moeten kijken wat wij meer moeten doen voor de klimaatverandering, voor de waterkwaliteit richting 2027. Een ander probleem is wat wij zien is dat wij van de ene kant heel veel geld

overhouden en van de andere kant werkelijk op alle plekken proberen onze tarieven, onze belastingen te innen. En wat dat betreft draagt Delfland toch wel bij aan een wat bredere maatschappelijke wat we ook in ons gebied zeer duidelijk zien en dat is de toenemende tweedeling in de maatschappij. Het gaat weer beter, het gaat met veel mensen beter, maar er is ook een groep mensen in ons gebied voor wie het leven behoorlijk moeilijk is en bij wie de wind tegenzit. En Delfland helaas,

De voorzitter: Mijnheer Hombergen? Ik wou even ingrijpen. U herhaalt nu uw eerste termijn en ik zou graag willen dat u de tweede termijn gebruikt om zeg maar dingen die onvoldoende beantwoord zijn of, aan te stippen.

De heer Hombergen: Ja, maar dat deed ik ook. Ik heb gezegd dat ik het beeld van de sluimerende stagnatie, dat u zich heeft verweerd, maar dat u toch niet die indruk heeft weggenomen. U heeft het wel geprobeerd, maar er blijven teveel zaken liggen. En dat blijf ik herhalen. En de sluimer, de maatschappelijke effecten van de afschaffing van de kwijtschelding. De heer Nanninga heeft mij de eerstvolgende periode uitgedaagd om daar wat meer materiaal over te geven. Er zijn wel degelijk hele goeie rapporten die dat heel helder laten zien dat een deel van onze bevolking het behoorlijk moeilijk heeft en Delfland draagt haar steentje aan bij. En desgewenst kunnen wij best wel die rapporten geven. Maar ik wil ook wel een compliment geven wat ik nog niet heb gegeven en dat is een kleine paragraaf is in het verhaal over diversiteit. En juist op een dag als vandaag, de geboortedag van onze koningin Máxima en de dag, de International Day Against Homofobia, wil ik dat toch wel even noemen dat Delfland daarin werkelijk stappen heeft gezet. Voor koningin Máxima was het de eerste beleidsdaad die ze deed toen ze koningin was geworden om te verschijnen op het congres, het Europese congres voor de International Day Against Homofobia, de IDAHOTB conferentie. En daarmee hebben ze werkelijk een statement afgegeven. En ik weet niet of het bewust is in deze zaal, maar het valt mij vandaag op dat er opvallend veel collegeleden zijn en VV leden zijn die iets roze dragen. En ik neem aan dat dat een uitdrukkelijke steunbetuiging is aan de diversiteitbeleid van Delfland en laten we daar dan maar mee afsluiten. Ik dank u.

De voorzitter: U bent een uitzondering daarop. Ja. De heer Ranner nog in de tweede termijn?

De heer Ranner: Dank u wel voorzitter. Dank aan de heer Smits voor zijn beantwoording, maar ik heb nog een aantal dingen die niet beantwoord zijn. In ieder geval beginnen met te zeggen dat ik de verwerking tussen de paragraaf over de risico's in de jaarrekening op zichzelf een hele verbetering vindt. Maar waar het dan fout gaat is in feite de inventarisatie van die operationele risico's die wordt alleen maar kwalitatief gedaan en ik zou graag willen dat die ook kwantitatief gedaan wordt zoals in het verleden. Het tweede is; ik heb geen antwoord gekregen op die vraag: wat moet gebeuren met die 25 miljoen voor concern brede risico's? Komt dat nou in de begroting en in de jaarrekening, ja of nee? En wanneer komt dat dan? De derde vraag is: het weerstandsvermogen zou in feite zo makkelijk mee kunnen lopen met de, in de loop van de tijd als de balansverkortingsoperatie als die dan uitgefaseerd is. Nou heeft die balansverkortingsoperatie dus niks te maken met weerstandsvermogen, want dat is iets in de operationele sfeer en de balansverkortingsoperatie juist om de schulden te verlagen heeft het meer te maken met solvabiliteit en niet dus met liquiditeit. En dat is het probleem. En ik zou graag willen, en als u mij dat toestaat, om de voorzitter van de rekeningcommissie te vragen om over die hele problematiek van die risico's en met name de wettelijke aspecten daarvan, gaan wij over de schreef, ja dan nee? Ik wil niet worden teruggeroepen als Delfland, dat we daar nog een keer een discussie over hebben. Dan tenslotte een vraag nog aan, of een opmerking in de richting van de heer Van Olphen. Dank voor de antwoorden die daar zijn gestuurd, maar ik zou het prettig vinden als die antwoorden

ook naar de anderen worden gestuurd zodat er een discussie over mogelijk is in de volgende commissievergadering. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil hoogheemraad Smits bedanken voor zijn aankondiging van een brief over het innovatiebudget en de projecten die daar onder zijn opgenomen. Ik kijk er naar uit. Dank u.

De voorzitter: Dan de heer Simon.

De heer Simon: Dank u wel voorzitter. De suggestie om eieren rapen mee te nemen in de Pl's, een interessant. Ik moest alleen nadenken: waarom was dit per 1 juni? Is dat een bijzondere dag? Ik heb 31 mei in de middag ook niks te doen, in de ochtend wel en in de avond ook, maar tussendoor niet heel veel.

De voorzitter: Ga uw gang dan, ja. Dat zou ik vooral doen.

De heer Simon: Maar ik hoor net van mijn collega dat eieren rapen doe je bij Pasen, misschien is het dan tijd voor een paasmotie, maar dat terzijde. Bedankt voor de beantwoording van alle vragen. Ik wil nog even terugkomen op de opmerking van hoogheemraad Jans over de brief namens de VV. Ik zal dat zelf niet aanbevelen. Wat ik wel graag zou willen zien is een verantwoording van het aflopen van de bewuste ladder van Lansink om de VV goed te informeren hoe de verschillende stappen of de verschillende tredes afgelopen worden op deze ladder. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Van Adrichem. Ik kijk zo tegen het licht in, mevrouw De Zoete, excuus.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Dank u wel voorzitter. Ja, hier scheiden helaas onze wegen, de vorige spreker en mij. Ik wil juist grote waardering uitspreken voor het antwoord van mevrouw Jans om de brief te schrijven naar Zuid-Holland. Want u weet wij hebben ook regelmatig aandacht gevraagd voor de ganzenproblematiek als het gaat om onze investeringen in natuurvriendelijke oevers en de volksgezondheid bij bederf van het zwemwater. Trouwens, ander water ook. Dus hartelijk dank hiervoor, wij zijn er blij mee. En ook dank voor beantwoorden van onze vraag.

De voorzitter: Dan de heer Van Adrichem.

De heer Van Adrichem: Ja voorzitter, ik ondersteun heel graag het betoog van mevrouw De Zoete. Verder wil ik nog even reageren op de actie van de heer Belt, ook in de commissies is hij heel erg gefocust op energievraagstukken en ik ondersteun dat volledig. Maar ik wil wel benadrukken dat we steeds in de gaten moeten houden dat we dat doen tegen maatschappelijk verantwoorde kosten. Dus dat we niet zeggen: nou, we hebben nu iets meer elektriciteit hier nodig en dan gaan we maar iets doen om dat per omgaande te compenseren. Daar ben ik geen voorstander van, dat wil ik wel graag met volle verstand doen. Verder twijfel ik nog even voorzitter, op punt 6 van het besluit. U heeft naar de heer Van Kretschmar nog wat gezegd over het advies van de rekeningencommissie. Daar is vandaag nog wat op vrijgekomen. Dus misschien dat u hier nog wat over kan zeggen. Dank u wel.

De voorzitter: Dan de heer Van den Berg. De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ja, dank u wel voorzitter. Dank u wel de heer Smits voor het vertrouwen en ook het belang wat u uitspreekt in een goede relatie met de rekeningencommissie. U bent gewend om van ons allerlei

adviezen te krijgen en wellicht zijn mijn vragen die ik net heb gesteld die zijn als advies opgevat, maar daar kijk ik toch zelf iets anders tegenaan. En inderdaad ook in het licht wat de heer Van Adrichem opbrengt dat we in het besluit wat we zo gaan nemen ook de reactie op het advies van de rekeningencommissie daarmee vaststellen, wil ik mijn vragen toch nog op een keer opnieuw formuleren. Wellicht waren ze in de eerste termijn niet allemaal even duidelijk. Ten aanzien van de PI's is de concrete vraag: hoe u denkt het eigenaarschap van de PI's, te beginnen bij de portefeuillehouders, in de organisatie te borgen? Er ligt een mooi plan maar dat eigenaarschap wordt daarin niet genoemd en wij hebben dus onze zorgen daarbij en dat is ook in het advies aan u eerder gevraagd. Vraag twee; gaat over het investeringsvolume. Ik ben blij met de suggestie van de dijkgraaf om te kijken: ja, hoe kan je dat aanpakken? Wellicht is dat boekhoudkundig lastig, maar het feit dat er structureel jaarlijks een overschot van zeg even gemiddeld 20% is, betekent dat je in het argument dat het over de jaargrens heengaat maar één keer kunt gebruiken en niet elk jaar opnieuw. Want je zou dus ook heel simpel kunnen zeggen: we maken een begroting, daar komt 50 miljoen uit en daar trekken we op voorhand 20% vanaf, dan komen we op 40 en dan lopen we dus in de pas. Ja, ik vind het zelf geen elegante oplossing, maar als er geen andere mogelijkheden zijn is dat misschien wel de beste. Dus ook hier de vraag: wat gaan we nou concreet doen om dichterbij die begroting te komen? Vraag drie gaat over de invoering of de invoering, ik moet het anders formuleren: de werkzaamheden op het gebied van de organisatorische veranderingen, programma's, organisatie dichterbij elkaar te brengen en ook de culturele aspecten die in eerder rapport daarover zijn genoemd. U refereert aan de brief van 17 april, die heb ik er even bij gepakt en daar staat inderdaad onder punt 2 bijlage 2 iets genoemd over richting aan een aangepaste werkwijze. Ik neem dus aan dat er op dat gebied dus een aantal dingen in gang zijn gezet, echter de VV en ook de rekeningencommissie is niet concreet op de hoogte welke activiteiten dat dan zijn en hoe dat past in een algemeen plan van aanpak om uiteindelijk dit ook te realiseren. Dat u bezig bent, prima, maar we willen graag weten: hoe ziet dat plan er dan uit? Vraag vier gaat over het risicomanagement. Het is ook al eerder door de heer Ranner genoemd. Ik denk namens de rekeningencommissie dat het goed is dat het risicomanagement zoals we dat nu voor de eerste keer terugvinden in de raadgejaarrekening, dat we dat nog een keer op de agenda zetten van de rekeningencommissie en de vragen die daar overleven dat we dat in dat gremium bespreken en dat dan ook teruggeven aan de VV zodat er ook bij de volgende jaarrekening hier minder vragen over ontstaan. Dus de concrete vraag is: de toezegging om dat op de agenda te zetten. Dat waren mijn vier vragen, ik dank u wel.

De voorzitter: Ja, mevrouw Dijkshoorn tot slot.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, dank u wel. Dank u wel voor de antwoorden in de eerste termijn, dank u wel voor de toezegging om terug te komen in de burap over de investeringsbultkrediet van de NVO's. We zien dat ook graag tegemoet. We hopen daar ook wat te zien. We zijn ook blij met de eerste stap voor een nieuwe PI wat betreft de ganzeneieren vanaf 1 juni. Alleen het tekort wat we dan dit jaar halen zouden we graag dan naar volgend jaar schuiven omdat we helaas al ver in het broedseizoen zijn, dus dan zitten we volgend jaar op meer dan 1000 eieren per VV-lid wat we wel makkelijk als een middagje kunnen halen. Dus...

De voorzitter: Misschien dat u de plaatsvervangende commissieleden erbij betreft in uw achterban, dan hebt u gewoon nog meer. Dan gaat het nog

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Daarom. Dus dat moet niet zo heel moeilijk zijn. Ik hoor toch ook wel steun van meerdere fracties van de VV om toch een brief te schrijven namens Delfland. En wat dat betreft, het gaat mij echt niet of het als ganzen op een andere manier verminderd kunnen worden dan door vergassen, dat is ook prima. Als er maar wat wordt aangedaan. Het gaat ons daarom niet precies om. Een columnist uit Den Haag

volgens mij, Sjaak Bral, heeft zelfs geschreven dat het in provincie Utrecht wel is afgenomen. En of dat humaan is vraag ik me dan ook af, door ganzen af te schieten in het broedseizoen. Dus het is maar wat je graag wil en hoe je het wil bereiken. Maar wij vinden het belangrijk dat onze waterkwaliteit voorbijgaat. Want als wij straks een investeringsvoorstel krijgen dan gaan wij ons toch duidelijk afvragen of wij daar wel moeten instemmen als er niets aan de ganzen wordt gedaan. Want het is wel gemeenschapsgeld wat we straks weer willen inzetten om de waterkwaliteit, zwemwater te verbeteren. En als dan blijkt dat door ganzen dit niet wordt gedaan, hoeveel hebben we allemaal wel niet uitgegeven om natuurvriendelijke oevers te beschermen tegen de vraat van ganzen omdat ze niet aanslaan, dan zijn we toch op een verkeerde manier bezig. Dus daar wil ik graag benadrukken.

De voorzitter: Dank. Dan hebben we de tweede ronde gedaan. Collega Smits zal een aantal vragen doen. Ik kan straks wel die vragen over de organisatie even meenemen vanuit de vraag van de heer Van Kretschmar.

De heer Smits: Dank u wel voorzitter. De heer Hombergen die heeft nog ook in deze tweede termijn een opmerking gemaakt over het feit dat wij geld overhouden. Nou, ik verwijs eenvoudigheidshalve naar de afspraken die wij in ons beleidsakkoord hebben gemaakt. Awareness speelt inderdaad een heel belangrijke rol, ook in deze periode, maar zal ook zeer zeker veronderstel ik in de volgende periode een heel belangrijke rol spelen. Uw opmerking over de tweedeling in de samenleving deel ik niet. Er is recent een rapport uitgekomen, ik weet niet onder wiens verantwoordelijkheid maar ik hoorde het vanochtend op het nieuws over de tevredenheid van de Nederlandse samenleving. Dat ziet er goed uit. Maar goed, u kleurt dat wat anders in, rood of roze, net zo u wil. Maar ik ben dat niet met u eens. De heer ..., dan heeft uw collega een opmerking gemaakt over...

De heer Hombergen: Mijnheer de voorzitter, ik wil daar toch even op inhaken. Dat het gemiddelde omhoog gaat, dat klopt. En dat de tevredenheid beter wordt dat heb ik vanochtend ook gezien, volgens mij was het het Centraal Bureau voor de Statistiek die daar voor de eerste keer een onderzoek naar heeft gedaan. Maar dat laat onverlet dat er een tweedeling kan zijn, ookal gaat het gemiddelde omhoog. En wellicht dat je daar toch wat scherper naar kunt kijken. Ik dank u.

De heer Smits: Ja dat suggereert dat de overheidsinstanties werken aan een tweedeling, daar ben ik het niet mee eens. Ik denk juist dat welke overheid dan ook in beginsel elke burger op een gelijke wijze behandelt. U kleurt het wat anders in, ik ook weer anders, maar ik denk niet dat het een opzet is van beleid van welke overheid dan ook in Nederland. Uw collega Ranner die heeft dan weer gesproken over de risico's. Hij heeft gezegd het is een verbetering, maar hij zou ook kwantitatief moeten worden geduid een volgende keer. Nou, ik wil een poging wagen. Hij merkt op dat er sprake is van een verschil bij de balansverkortings enerzijds gaat het om de solvabiliteit en de liquiditeit. Daar heeft hij gelijk in. In die zin dat we onze solvabiliteitspositie wat minder positief hebben op dit moment. Nou, kijk naar de cijfers. Het weerstandsvermogen, maar dat is naar mijn smaak, dat heb ik ook opgemerkt in de eerste termijn, een tijdelijke zaak. Dat lopen we heel snel in en ik heb ook nog een keer geduid op zeg de leencapaciteit die we vergroten vanwege de aflossing van de schuld die we hebben. Nou, u gaat deze zaak ook aan de orde stellen in de rekeningencommissie. Daar neem ik kennis van. Dan de heer Van Adrichem. Energie als je dat gaat toepassen in nieuwe vormen van energie dan moet je ook naar de financiële consequenties kijken. Dat ben ik met u eens. Maar je moet ook kijken naar de mogelijkheid: in hoeverre kunnen we binnen onze organisatie bezuinigen op energie? En dat doen we ook uiteraard, heel zorgvuldig. En regelmatig krijg ik mensen langs die een nieuwe methode hebben om op een andere wijze energie af te nemen en dat neem ik allemaal heel erg serieus, want elke bijdrage aan minder energie en bezuiniging dat klinkt mij als muziek in de oren.

De heer Van Adrichem: Mag ik even, voorzitter? Dat ben ik van harte met u eens, want mijn opmerking was ook tegen maatschappelijk verantwoorde kosten. En niet meer en niet minder, maar waar het kan moet het beter.

De heer Smits: Oké, mee eens. De heer Van Kretschmar, een viertal punten. Prestatie-indicatoren, eigenaarschap primair bij de collegeleden, maar daarnaast uiteraard ook bij de ambtelijke organisatie. En er zijn inmiddels afspraken gemaakt dat het ophalen van die prestatie-indicatoren binnen mijn stafoverleg landt en ook de andere collega's, en ik heb daar een coördinerende rol in. Het investeringsvolume; ik ben, omdat het mij echt aan het hart gaat van het niet realiseren van de niveaus, in overleg gegaan met mijn collega's, ik heb ze net al een keer genoemd: Noord-Holland Zuid-Holland en Utrecht, en hoe doe jullie dat? Ik ken een collega die inderdaad ook de investeringswensen ophaalt en aan het eind zegt: nou, ik doe daar 10% vanaf. Dat vind ik niet helemaal een goeie methode. Ik vind dat we toe moeten naar een methodiek waarop wij rekening houden met allerlei variabelen in het veld. Gemeente, weet ik wat allemaal. Toch op een goeie wijze kunnen scoren en dat moet ook worden uitgevoerd uiteraard door onze organisatie, waarbij je naar mijn smaak, laat ik het zo uitdrukken, de optimalisatie van de organisatie, dus de verhouding tussen de programmastructuur en de lijnstructuur, dat dat moet worden geoptimaliseerd. Nou, daar werkt op dit moment de directeur-secretaris aan, dat zal de komende maanden ook zichtbaar moeten worden. En dat zal ook moeten neerslaan in een stuk, in een voorstel denk ik zeker ook in de rekeningcommissie, maar in elk geval ook de VV.

De heer Van Kretschmar: Mag ik even gaandeweg iets vragen: wanneer verwacht u dat dat plan, dat voorstel er kan zijn?

De heer Smits: Ik ga uit dat we hier in de begroting 2018 concreter over kunnen zijn.

De heer Van Kretschmar: 2019?

De heer Smits: 2019, herstel, 19 ja.

De heer Van Kretschmar: Maar dan. Want u koppelt nu zowel de investeringen als de organisatieaanpassingen, ik kan me voorstellen dat dat inderdaad met elkaar te maken heeft, maar dat wordt dan beide in dat plan zichtbaar?

De heer Smits: Ja, nee.

De heer Van Kretschmar: Ja, maar zo wordt het wel geformuleerd.

De voorzitter: Nee, daar staan echt twee losse dingen, want daar die.

De heer Van Kretschmar: Dan wil ik twee antwoorden.

De voorzitter: Daarom. Ik kom straks over die organisatiekant.

De heer Smits: Dan heeft u nog een opmerking gemaakt over het risicomanagement dat dat op de agenda zou komen van de rekeningencommissie. Daar neem ik graag kennis van, ik woon ook graag die vergadering bij. Daarmee heb ik, dacht ik voorzitter, de vragen beantwoord die nog in de tweede termijn waren gesteld.

De voorzitter: Ik hield ook even gewoon de microfoon vast, want de organisatie aanpassingen, zoals we dat koppelen van dat zit gelijk aan de aanpassing van de investeringen, dat zijn schema's die helemaal niet in tijd samen kunnen lopen. En daar zit ook het probleem helemaal niet in, daar ging het natuurlijk helemaal niet om. Het ging eerst over de vraag, probeerde ik straks ook te duiden: heb je goed het beeld waar het nou in zit? Als je dat nou hebt en als... welke oplossing je ook treft, daar heb ik het niet over. Dus ik vind dat je... Het effect, daar is de organisatie weer bezig, is de verantwoordelijkheid ook van de SD en zijn mensen, dus dat heeft u als vraag meegekregen. De vraag is zoals u ook stelt, dan hoeft het college niet zelf te puzzelen en te rekenen en op en af te tellen en denken: goh, zijn we er nu uit? Nee, er ligt een vraag vanuit de VV/op advies van de rekeningencommissie: die ramingen moeten beter, want er is ongenoegen over, enzovoort. Nou, dat hebt u keurig verwoord. Die vraag is naar de organisatie geschoven: kom nou met voorstellen. En dat wordt besproken met de portefeuillehouder en dat gaat dan mee in een aanpak richting de begroting. Dat is het ene. Het tweede is, er staat geen grote grootschalige plan ligt er om de organisatie aan te passen. Dan kan ik u een ding voorspellen; dan lopen er heel veel dingen niet zo meer als we in de tijd gaan, want dan ben je weer heel veel energie daarin steken. Waar de secretaris-directeur mee bezig is, hij heeft een beeld gegeven van zijn waarnemingen over zijn eerste maanden. Wat ik voorstel is dat hij in ieder geval de rekeningencommissie bijpraat en daarna ook in de VV, een informatieve VV in de tweede helft van dit jaar eens dat beeld geeft. Dat waren twee dingen; dat ging over de organisatie en de aansturing van de organisatie door het college. Dat waren twee pijlers waar het over gaat, dus het is niet eenzijdig het een of het ander, maar het is een pakket. En daar moet je over praten voordat, kijk dat harkje tekenen, nou dat hebben we gedaan voordat we de vergadering uit zijn. Maar dan heb je nog niks veranderd. Dus het gaat over de vraagstellingen: wat zijn de uitdagingen van de komende jaren die op je afkomen? En wat heb je daarvoor nodig? En ben je gesteld voor? Nou, al dat soort vragen daar is onze secretaris-directeur mee bezig. Dus ik stel voor om dat heel concreet op uw vraag te antwoorden, nodig hem uit om dit na de zomer eens te vertellen in de rekeningencommissie en daarna in een informatieve VV, want dan deelt u dat ook met z'n allen zodat ook straks mijn opvolger dat ook met u verder kan oppakken. Maar de verantwoordelijkheid voor beide dingen ligt bij de organisatie, de SD, wij proberen dat ook altijd maar zo weer terug te schuiven. Maar we zijn er wel verantwoordelijk voor, dat is weer een andere kwestie. Dus dat even heel concreet op de vraag. We zijn aan het end volgens mij...

De heer Van Kretschmar: Daar toch even op reageren.

De voorzitter: Tuurlijk!

De heer Van Kretschmar : Dan hebben we het helemaal helder. Dus als u mag samenvatten dan is het dus bij de begroting 2019 helderheid hoe we met het investeringsvolume dichterbij de realisatie gaan komen qua begroting. Dat gaan we dan zien. Maar daar worden dus ook verklaard hoe dat dan gaat gebeuren, dus niet alleen de getallen maar ook dat we daar uit het vertrouwen kunnen halen dat het ook echt dit keer beter wordt. Dus dat is een. En het tweede voorstel wat de voorzitter heeft gedaan is dat de SD zeg maar in het najaar in de rekeningcommissie een eerste samenvatting, overzicht geeft over de ontwikkelingen. Nou, dat lijkt mij een prima voorstel.

De voorzitter: Dat laatste ook onder de verantwoordelijkheid van de portefeuillehouder die er dan is. Want dat geef ik ook maar weer aan, die moet er ook bij zijn want dat blijft wel die verantwoordelijkheid. Wij zijn volgens mij aan het end van de tweede ronde. Er was straks een vraag over bij het besluit punt 6, de reactie op het advies van de rekeningcommissie vast te stellen.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Mag ik nog een klein vraagje stellen?

De voorzitter: Een moment, een moment, een moment. Inclusief de vier vragen die door de heer Van Kretschmar namens de commissie zijn gedat is denk ik het handigst om dat er bij te stellen. Dan ga ik even naar mevrouw Dijkshoorn, die

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ja, we hadden nog gevraagd of er eventueel toch een brief zou kunnen gestuurd worden. En we hebben daar nog geen antwoord op.

De voorzitter: Oké. Ja, gaan we die nog zo even beantwoorden.

Mevrouw Jans: Dank u wel voorzitter. Het fenomeen ganzen is uitgebreid aan de orde gekomen in deze verenigde vergadering. Er is ook gesproken over verschillende oplossingen. Er is gesproken over de ladder van Lansink. Ik zal dit opnemen met collega Ter Woorst en zoals ik er nu over denk is dat we in samenspraak en wellicht in overleg met de commissie Gezond Schoon en Gezuiverd Water en dergelijke, zorgvuldig een afgewogen brief waarin alle aspecten meegenomen worden zouden kunnen sturen. We treden in overleg. Dank u wel.

De voorzitter: Naar de besluitvormingen verder. Ik was bij punt 6 om dat daarin op te nemen die vier vragen. Zijn er van u verder wensen over stemverklaringen bij dit besluit c.q. de begroting? Niemand. Wenst iemand stemming? Begroting zei ik, jaarrekening. Niemand? Is die vastgesteld.

B.2. Reglement van Orde VV

De voorzitter: Het is nu 11:00 uur. Ik bedoel er niks mee hoor. We gaan naar het reglement van orde. Zal ik eens aan de rechterkant nu beginnen? De heer Simon, wij beginnen bij het reglement van orde agendapunt B02.

De heer Simon: Dank u wel voorzitter. Reglement van orde, opgesteld om de spelregels binnen de VV, het college en de VV en de voorzitter en de VV en het college neer te zetten. Het voorstel geeft weer wat onze fractie ook wilde: een heldere omschrijving van de spelregels die we met elkaar hebben afgesproken. Ik kan dit voorstel prima ondersteunen.

De voorzitter: Dank. Mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Dank u wel voorzitter. Ook onze fractie ondersteunt het voorstel. Daarbij er onderling onder de partijen wel wat kleine verbeteringen nog voorgesteld, maar die zijn, bleken op te weinig steun te kunnen rekenen, dus die voorstellen worden niet ingediend. Wij steunen in ieder geval de verbetering zoals die er nu voorligt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Eekhout.

Mevrouw Eekhout: Ja voorzitter, ik begin even met een punt van orde. Er zijn door de heer Schouffour drie amendementen rondgemaild aan iedereen, inclusief het college volgens mij. Hij is er vandaag niet. Voordat ik iets over dit reglement ga zeggen zou ik graag willen weten of er inderdaad niet iemand straks is die ze namens hem gaat indienen. Maar dat weet ik gewoon niet.

De voorzitter: Ik ook niet. Ja. Gaat iemand ze nog indienen?

Mevrouw Eekhout: Als iemand dat van plan was of met hem had afgesproken, zou ik het graag nu horen.

De voorzitter: Daarom kijk ik even rond. Ik zie niemand, ja ik zie de heer Hombergen. Nee?

De heer Hombergen: Mijnheer de voorzitter, op vraag van mevrouw Eekhout, de Partij van de Arbeid was voornemens om die amendementen te steunen. Ik zal zijn eerste orde zal ik wel de voorstellen inhoudelijk noemen. Ik zal ze nog niet indienen.

De voorzitter: Dan moeten we de tweede ronde er nog over praten, dat is dan het geval. Gaat u verder.

Mevrouw Eekhout: Oké, dank u wel voorzitter. Nou, dan merken we wel wat er op dat punt gaat gebeuren. En laat ik er dan dit van zeggen, maar die complimenten heb ik in BOB al gegeven ook met name aan de ambtelijke staf, dat deze tweede lezing aanzienlijk, van aanzienlijk betere en inzichtelijkere kwaliteit is dan die was. Ik heb gezien dat de tekst is aangepast op het punt van de ondersteuning van moties, amendementen en initiatieven. In een zin die erop wijst dat dat inderdaad procedurele ondersteuning is. Ik heb wel een vraag maar die vraag heb ik al eerder gesteld: op stukken die na de commissie nog worden aangepast, wil het college alsjeblieft zorgen dat gemarkeerd wordt waar de wijzigingen in zitten. Kijk, ik kon dit redelijk makkelijk vinden, maar daar is niet gemarkeerd. Dat is zeker bij zo'n, zeker zo'n lang stuk is dat niet prettig. En ik hoop dat we het nou niet vaker hoeven vragen, want het gaat nog steeds wel eens mis. In beginsel kunnen we met het voorstel leven omdat het nu gericht is op vooral technische verbeteringen en omdat er een evaluatie is toegezegd zeg maar, nou, daar hebben we het over de waterschapsverkiezingen in het eerste kwartaal van volgend jaar. En daarin zouden dan ook eventuele inhoudelijke wensen meegenomen kunnen worden. Dat vinden we prettig, want één van onze inhoudelijke wensen was in ieder geval dat er meer helderheid komt in het reglement over een harde afsluiting van de toevoer van stukken naar de commissie en de VV, behoudens onvoorziene dringende gevallen. Op dit moment werken we met een voorlopige agenda waar een termijn aanhangt, maar die voorlopige agenda stelt in de praktijk helemaal niks voor. Er staat meestal niks in. En dan op een later stadium worden er alsnog allemaal stukken in die agenda gezet en aangeleverd. Dat is wat ons betreft gewoon te laat. Eigenlijk is de uitzonderingsregel

De voorzitter: Mag ik even vriendelijk onderbreken? U gaat nu een beetje voorschot nemen op de discussie van de evaluatie al hè?

Mevrouw Eekhout: Ja, dat ga ik doen. Wat ik heb dat punt ook in de commissies aan de orde gesteld

De voorzitter: Maar houdt u dat, ja weet ik.

Mevrouw Eekhout: en ik doe het nu hier omdat ik zeg dat daar een wens ligt, maar ik koppel daar meteen de wens aan om bij de toepassing van het reglement zoals het nu luidt en straks vermoedelijk ook luidt, serieuzer werk van die voorlopige agenda te maken. Dus dat is gewoon een heel expliciet verzoek aan het college. Want het zo nodig aanvullen, zo staat het er nu, is gewoon de standaard praktijk geworden. Tot zover en dan wacht ik even op het eventueel indienen van de amendementen die gemaild waren. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. De heer van de Berg, P.

De heer Van den Berg: Ja, dank u wel voorzitter. Ja dit reglement van orde dat is het resultaat van een langlopend en soms ook moeizaam proces. Dus het is mooi dat dat nu tot een voorlopig einde komt. Het resultaat is elk geval een goed geactualiseerd reglement van orde. Er is daarbij gekozen voor een beleidsarme aanpassing waarin feit is gekwalificeerd de werkwijze zoals die nu wordt gehanteerd. Dat is voor ons ook prima op dit moment. Maar de meer inhoudelijke wijzigingen die kunnen aan de orde komen bij de evaluatie

die is voorzien voor de verkiezingen van 2019, zodat het nieuwe bestuur die kan betrekken bij, nou ja, een denkwijze over het reglement van orde nadat zij is geïnstalleerd. Dus prima voor dit moment. Eigenlijk een vraag, dat gaat over de inwerkingtreding, een inwerkingstredingsdatum. Want daar is een soort overgangsbepaling opgenomen en mijn vraag is eigenlijk concreet: als dit reglement van orde nu is vastgesteld, noopt dat nou nog tot het nemen van bepaalde besluiten op korte termijn? Voor, nou ja, bemensing, benoeming in bepaalde commissie? Daar zou ik graag helderheid over hebben. Mijn indruk is van niet, maar ik zou daar graag helderheid over hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, ik kijk even verder. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel. Allereerst ook complimenten voor het stuk wat nu voor ons ligt en ook voor de inzet die wij als fracties allemaal mochten leveren op het voorstel wat er nu ligt. Wij hebben dat plezierig gevonden en ik denk dat het ook een goed stuk is waar we gewoon mee aan de slag kunnen gaan. Dit is, wij vinden het ook positief dat we straks dan gewoon, mochten er wijzigingen zijn, inhoudelijke wijzigingen, eventueel mee te nemen met de evaluatie en gewoon met dit stuk van start te gaan. We hadden alleen nog wel even een vraag want dat is nu als we ook even de notulen van BOB terugkijken, dan staat er de evaluatie in het januari bijvoorbeeld 2020 omdat je anders zit net met verkiezingen. Wie gaat dit dan evalueren? De oude VV of de nieuwe VV? Dus daar nog even graag duidelijkheid op wat daar nu mee bedoeld wordt. En voor de rest vinden wij, ja, er mee aan de slag en voor alle eventueel inhoudelijke wijzigingen mee te nemen met de evaluatie. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Voorzitter, dank u wel. Ook mijn fractie sluit zich aan bij de complimenten en ook dank aan alle leden van de commissie die zich, en ambtenaren, die zich met dit reglement van orde hebben bezig gehouden. Het was een behoorlijke klus. Het was ook plezierig dat we daar over in de commissie met elkaar van gedachten konden wisselen. Dat is natuurlijk ook noodzakelijk dat we dat als VV-leden kunnen doen. Ik vind ook namens mijn fractie dat we hier gewoon mee aan de slag moeten dat er een aantal punten zijn die we wellicht gedurende het hele proces en de komende maanden voor onszelf moeten noteren. Van bijvoorbeeld; hoe ga je om met verschillende statussen van de commissies? Maar dus ook geen voorschot op nemen. Ik ben in ieder geval blij dat het geen handboek soldaat is geworden en ik hoop dat we daar op een beleidsarme manier straks weer op terug kunnen zien en dat we tevreden zijn over dit reglement van orde. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Fekkes. De heer Fekkes.

De heer Fekkes: Ik wou er niks meer over zeggen, voorzitter. Wordt vervolgd.

De voorzitter: De heer Nanninga.

De heer Nanninga: Voorzitter, dank u. Akkoord, na deze, na veel noeste arbeid. Ja, ik ben een beetje teleurgesteld dat ik die amendementen hier nu niet zie, want dat zijn uitstekende amendementen. En daar wilde ik graag op reageren, dus ik hoop dat we hier een stroman, dan wel strovrouw zit om ze in te dienen.

De voorzitter: De heer Hombergen.

De heer Hombergen: Dank mijnheer de voorzitter. Vanuit de PvdA hebben we ook mee gedaan bij de beoordeling van het nieuwe reglement van orde. En het is aardig gestroomlijnd, de termen zijn bij elkaar in verband gebracht, wat dat betreft zit er een duidelijke verbetering in. Toch zijn wij ook een beetje teleurgesteld omdat naar ons beeld een tweetal beleidsarme verbeteringen niet in het reglement van orde zijn meegenomen. En de twee beleidsarme verbeteringen die ik dan in dat verband wil noemen is één over de geloofsbrievencommissie, die de afgelopen periode een grotere rol heeft gekregen in de praktijk dan in de vorige periode en daarmee ook een grotere rol heeft gekregen. En het amendement strekt ertoe dat deze commissie niet voor vast wordt benoemd, maar dat die met wisselende leden ad hoc wordt samengesteld. Naar ons idee is dat ook een goede praktijk, beleidsarm en dat zou een mooi voorstel zijn. Een tweede voorstel is het voorzitterschap van de commissies. Er is een wettelijke mogelijkheid dat de voorzitterschap van deze commissies niet alleen gebeurt door een hoogheemraad maar ook door een VV-lid. En dat hoeft niet meteen te veranderen, dat is gewoon het openhouden van deze wettelijke mogelijkheid en het niet inperken daarvan. En naar ons beeld is dat ook een beleidsarm voorstel. Er zijn twee voorstellen die hebben gecirculeerd. Het is mij bekend dat ze bij de griffier zijn en het lijkt mij verstandig om dan maar helderheid van zaken te geven. Er zijn een aantal VV-leden die er om hebben gevraagd en dan wil ik aan de griffier vragen om ze namens mij in te dienen en desgewenst kunnen wij ook wel de handtekeningen daarvoor voorzien.

Mevrouw Eekhout: Geldt dat, voorzitter een vraag aan mijnheer Hombergen. Er zijn drie amendementen, geldt dat voor alle drie of alleen de amendementen die deze twee punten betreffen?

De heer Hombergen: Als we dan open spel spelen en ze alle drie indienen, ja.

De voorzitter: Ik geef er straks gelijk een reactie op voor de tweede ronde ook.

De heer Hombergen: Beschikt de griffier er over, over die amendementen?

De voorzitter: Ja, ja, ja. Toch? Nee, de handtekeningen komen, worden toegezegd om ze eronder te zetten, maar iedereen heeft ze inmiddels als het goed is. We gaan het zo even checken. Maar ik kom er zo even op terug met een ordevoorstel. Mevrouw Hilders.

Mevrouw Hilders: Voorzitter, wij zijn ook verheugd dat het aangepaste reglement van orde er nu ligt. Het is een heel proces geweest en we kunnen tevreden zijn dat we het nu kunnen vaststellen. Fractie Integer Liberaal heeft ook al eerder aan de orde gesteld dat het voorzitterschap van een commissie ook door een lid van het algemeen bestuur, niet zijnde een DB-lid, zou moeten kunnen worden vervuld. Dus wij kunnen ons heel goed vinden in dat amendement. En ja, wat verder nog speelt is dat de gedragscode integriteit nog moet worden uitgewerkt en die kan aanleidinggeven tot wederom wijzigingen. Maar ook in de andere amendementen kan mijn fractie zich vinden. Dank u wel.

De voorzitter: Dan zijn alle fracties aan het woord, ik wou even een stukje orde doen over die amendementen. Maar dat is eigenlijk, even kijken, er zitten nu nou ja, het is eind mei, begin juni dus voor de zomer is de tijd tot de volgende VV is verkiezingen, praten we over een dik half jaar en daar moet de evaluatie in plaatsvinden. De kans dat de VV in die tijd nog veranderingen in de benoeming van voorzitters zal gaan doen, schat ik laag in. Dat is gewoon een inschatting, en dan kunt u zeggen: hoe komt u daarbij? Maar dat kunt u met z'n allen in'...'. Dat geldt ook over wisselingen denk ik in de VV, die kansen worden steeds kleiner dat daar wisselingen in zijn. Dus ik ben wat pragmatisch daarin en ik stel eigenlijk voor, want dan gaan we straks die amendementen doen, dan worden ze wel of niet aangenomen. En als worden aangenomen en dan zegt er straks weer een partij na de verkiezingen: ja, dat willen we toch weer. Dan moet je het weer terughalen. Dan zou ik echt u aanbevelen,

dat doe ik even het ordedebat: hou ze aan, en breng ze direct in, in die, want dan heb je die discussie. Want vervolgens heb je er weer twee situaties en neem ik gelijk toch even de vraag van mevrouw Dijkshoorn mee, dus die evaluatie is dan klaar, daar liggen dan wat dan ook voor aanbevelingen weer in. Nou dat kan je in de laatste VV van deze periode, in de laatste VV van deze periode kan je dat afkaarten. Dat laat nog onverlet dat die volgende groep die dan komt in de VV daarop weer wijzigingen brengt. Ja, dat kan dus altijd gebeuren. Dus het meest handig is: doe de evaluatie, neem die amendementen daarin mee. Bespreek ze dan, sorteer ze voor in die VV, de laatste VV van deze periode, en dat zou ik willen doen. Dus ik vind het ook een beetje ja, ja u kunt er wel weer over praten. Maar u weet toch ongeveer wel hoe de kaarten lagen in de commissie. Dus hebben we een beetje een discussie waarvan ik denk: ze zijn er, ze zijn ingediend, maar hou ze direct aan. Dat is een beetje een ordedebatje. Ik ga even terug naar de heer Hombergen, wat die is de indiener, los van dat er nog een handtekeningen zijn maar dat kunnen we altijd regelen. Of dat kunt u regelen, ik niet.

De heer Hombergen: Dank u, mijnheer de voorzitter. Dank u ook voor het ordevoorstel. Ik heb er heel goed naar geluisterd. Ik wilde de amendementen indienen. Het lijkt me verstandig dat partijen desgewenst nog in de tweede ronde of nu ter interruptie daarop kunnen reageren. Ik wil nog niet toezeggen dat ik ze zal aanhouden maar aan het eind van die tweede ronde zal ik dat zeer gaarne overwegen.

De voorzitter: Het feit dat u in beweging bent aan het komen dat is altijd plezierig te horen, dus.

De heer Nanninga: Voorzitter, zou het misschien zinvol zijn om eerst eens bij de VV te peilen hoe zij tegenover uw suggestie staan om aan te houden? Misschien dat dat de heer Hombergen wat munitie geeft om de keuze te maken om het al dan niet in te dienen..

De voorzitter: Ja, dat kan ook. Ja, snelheid naar het punt... Wie, het is een beetje dus de orde. Ik doe dus... Ze zijn ingediend, ik stel aan de VV voor om ze aan te houden, of mee te geven aan de indieners zo moet ik het netjes zeggen, aan te houden. Wie is het daar niet mee eens? Want dat is het makkelijkste. Nou, dat gaat snel.

De heer Nanninga: mag je daar wel een stemverklaring dan op geven?

De voorzitter: Natuurlijk! Nee, ik heb nog niet vastgesteld en ik heb nog net niet vastgesteld.

De heer Nanninga: Nee, want ik wil mijn vriend Schouffour natuurlijk niet teleurstellen. Wij zouden namelijk kunnen instemmen met een van de amendementen, dan weet hij dat vast. En die andere die zouden we dan onmiddellijk aanhouden, dus ja dan is het toch verstandiger om uw voorstel te volgen. Dus bij deze de stemverklaring.

De voorzitter: Nou, we hebben de stemverklaring binnen, we houden het aan, u houdt het aan moet ik netjes zeggen. U houdt de amendementen aan, enzovoorts. Dan ga ik even de beantwoording doen, dan kan ik vrij snel mee door want er is een hele grote instemming met de wijzigingen die nu liggen. Er zijn een paar voorschotten genomen. Daarnaast heeft mevrouw Eekhout een aantal over de procedures van het zenden van stukken. Nou, die zijn genoteerd zeg ik op dit moment. De vraag was, moet ik even kijken, ja van de heer Van den Berg over de in.., dat zijn de effecten uit als de regeling vaststelt. Zover ik het nu weet: nee, dat we geen wijziging hebben. Mocht dat zo zijn, ik zal dat, ik moet dat wel even, dan wordt dat gelijk in juli aan u voorgelegd. Dat alsnog samenstellingen veranderen dan zullen we dat in juli moeten doen. Dus de eerst volgende VV die formeel loopt is de uit- en intreDus volgens mij niet, hebben we het even samen geverifieerd maar dat moesten we even snel doen, dus verder geen wijzigingen treden op dit moment. Mocht dat zo zijn dan zullen we zo snel mogelijk in de eerstkomende formele VV vergadering dat voorstel doen. Twee is, daar

heb ik eigenlijk de vraag van mevrouw Dijkshoorn heb ik al beantwoord, over hoe dat loopt. En drie is, maar dat is meer een conclusie met het vaststellen van het reglement zo meteen is ook eigenlijk de werkzaamheden zijn van de werkgroep Monisme afgerond dus moeten er nieuwe taken worden gedaan, nieuwe dingen, dan moet eigenlijk een nieuwe opdracht worden geformuleerd. Dus ik stel ook gewoon, ja ik hoef geen. We beschouwen de klus als klaar. Met alles wat daarvoor gebeurd is. Goed. Ik ga even naar een tweede ronde. Ik begon natuurlijk aan die kant, Ja, mevrouw Eekhout.

Mevrouw Eekhout: Ja voorzitter, fijn dat u mijn opmerkingen genoteerd hebt, maar dat gebeurt volgens mij automatisch in de notulen. Dus dat was eigenlijk mijn verzoek niet. Ik heb gevraagd, en dan vraag ik nu maar om een toezegging, dat voortaan gewoon altijd in stukken die worden gewijzigd naar de commissie een markering in de kantlijn plaatsvindt. Het gaat nog te vaak niet goed en dus daar wil ik graag een toezegging op. En voor wat betreft de voorlopige agenda, nou fijn dat dat genoteerd is, maar ik heb het al vaker gevraagd. Tot een eventuele aanpassing van het reglement na evaluatie doe ik echt een dringend beroep op u om de voorlopige agenda's serieuzer te nemen dan ze nu genomen worden. En dat dient alleen maar de kwaliteit van het werk van de VV en daar wordt Delfland volgens mij beter van. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, het eerste, ik denk dat ik het zelfs al eerder heb toegezegd, dus dat moet ik ook wat be. Ik dacht ik zal maar niet te, Ik dacht: ik praat er een beetje overheen, dus dat heeft u weer feilloos naar boven getild. Gaat het goed? Ja. Nee, het blijkt dus halsstarrig lastig te zijn, dat constateer ik wel. Dus vandaar dat ik even zei: ik heb hem genoteerd, dat bedoel ik ermee. Niet alleen in de notulen, maar dat geeft dus wel een pijnpunt aan ja. Het moet gewoon kunnen. Dat moet gewoon een streepje voor de kantlijn, enzovoorts. Want dat was de afspraak. Toch?

Mevrouw Eekhout: En het ergste paardenmiddel wat u kan overkomen is dat voortaan zo'n stuk gewoon terug gaat. Dus kijk dat is natuurlijk heel vervelend als je dat op die manier dan uiteindelijk moet gaan regelen.

De voorzitter: Nee, dat zou ik ook niet mijn opvolger gelijk toewensen dat hij dit gelijk op zijn bord krijgt dat de hele zaak weer terugkomt. Dat is lastig. Goed. Maar volgens mij hebben we het allemaal gehoord, dus ook de collegeleden kijken ook allemaal mee. Want die krijgen ook die stukken. Als er wijzigingen zijn zien meestal wordt dat in de portefeuille afgehandeld. Zeg ik ook: let er met zijn allen even op. Laten we dat nog verder doen en. Nou, goed. Volgens mij was, o ja ik was aan het rondlopen nog. Ik zie niemand knikken verder. Achterlangs, wil iemand naast die stemverklaring die we straks over de amendementen al hadden nog iets over dit reglement zeggen? Niemand niet? Iemand nog stemming? Vastgesteld. Dank.

Hamerstukken

H.3. Groot Onderhoud gemalen

H.4. Krooshekreiniger gemaal Schoute, Den Haag

H.5. Stuw Skivijver Vlietpolder, Naaldwijk

H.6. Maatregelen Sion

H.7. Aanpak beantwoording brieven over optreden tegen vislood

De voorzitter: Ik ga eventjes naar de agenda terug. We gaan naar de hamerstukken. H03, H04, H05, H06, H07. Wil de stemverklaring van de heer Hombergen. En ik heb mevrouw De Zoete had ook H07 hè? Ja.

De heer Hombergen: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Soms zijn er dingen in een mensenleven die veranderen. En waarvan als je dan terugkijkt je afvraagt waarom je ze ooit normaal hebt gevonden. Roken op de werkplek bijvoorbeeld vonden wij vroeger normaal en tegenwoordig kunnen we ons dat niet meer voorstellen. Water, riolen die ongezuiverd hun water lozen op het oppervlaktewater, vroeger zagen we dat overal, tegenwoordig vragen we ons af waarom we dat ooit normaal vonden. Hondenpoep op de straten overal, tegenwoordig een veel minder probleem maar 20 jaar geleden was het een heel groot probleem. En nu kun je je afvragen: waarom hebben we dat toen zo laten escaleren? En als laatste auto's waarbij je rond kon rijden zonder gordels, 3000 verkeersdoden per jaar. We hebben dat een tijdje normaal gevonden, maar tegenwoordig kunnen we ons niet voorstellen dat wij daarmee gewoon gerust ook de weg opgingen. Zonder snelheidslimieten en vonden dat destijds best prettig. Ik denk dat we over een jaar of 10 hetzelfde terugkijken op vislood. Het is een hele kleine moeite om dat vislood te veranderen door andere gewichten en daarmee te voorkomen dat we lood in het milieu krijgen. En misschien is dat probleem niet helemaal zo groot, maar dat lood dat is gewoon ontzaglijk giftig en dat hoort niet thuis in onze omgeving. Het is ook een hele goeie reden waarom wij het gebruik van lood in onze benzines daarom hebben teruggedrongen. En wat dat betreft zou ik toch toewensen dat het college wat meer voortvarend is om die stappen te zetten om vislood tegen te gaan. Natuurlijk in verband met andere, maar daar niet op te wachten door ook zelf te doen wat mogelijk is om te voorkomen dat telkens weer kilogrammen aan lood in ons milieu terechtkomen. Nu zitten we op de grens van vinden we dat nog wel normaal? Over 10 jaar kijken we daar met spijt op terug. Wat dat betreft zou ik dan toch het college willen aanmoedigen om wat actiever te zijn en de sluimerende stagnatie ook in dit dossier te doorbreken. Ik dank u.

De voorzitter: Dat is een uitgebreide stemverklaring die wordt toegevoegd. Mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, hij weet dat wij als fractie ChristenUnie SGP regelmatig aandacht hebben gevraagd voor de vervuilingen van het water. Ook degenen die niet zo erg in de belangstelling staan. Misschien is vislood daarvan een van de minste van onze zorgen, maar toch is het er een. En de zogenaamde niet primaire stoffen vereisen steeds meer aandacht in de drinkwatersector. Het wordt een steeds groter zorgpunt. Ik kan daarbij aansluiten bij het verhaal van de heer Hombergen. Het moet niet normaal zijn, we kunnen daar best iets aan doen. Delfland kan zelfstandig vislood weren bij de afgifte van visgerechten. En ik weet dat mevrouw Jans zich daar ook druk mee bezig houdt, maar er is daadwerkelijk wel een mogelijkheid om dat als Delfland zelfstandig te doen. Dank u wel.

De voorzitter: Is ook een toevoeging aan het besluit met een stemverklaring. Ik ga, wil jij nog? Ja, misschien toch nog even een reactie van het college in dit geval. Hoogheemraad Jans.

Mevrouw Jans: Dank u wel voorzitter. Dank u voor de stemverklaring, die ondersteunen het maatschappelijk gevoel: vislood is niet normaal, net zoals roken is niet normaal, te hard rijden is niet normaal, parkeren op het trottoir is ook niet normaal. Het zijn menselijke omgangsvormen. Ik ben blij dat ik kan zeggen dat op 22 mei zal de unie van waterschappen zal de Greendeal Sportvisserij ondertekenen. Nou, daarmee is een eerste stap gezet. Die Greendeal Sportvisserij die richt zich op langere termijn in samenwerking met sportvisser, leveranciers en overheden verdere inspanningen te verlenen om de jaarlijkse hoeveelheid lood in het zoete oppervlaktewater terug te nemen. Ik citeer, ik heb gisteren even deze vergadering, nou even ... Ik heb gisteren de vergadering voorbereid. Ik citeer uit een brief van, ik moet even goed kijken, Hollands Noorderkwartier. Alle waterschappen hebben gezamenlijk een beleid ontwikkeld in overleg met de unie van waterschappen om te kijken: hoe gaan we om met vislood? En het gemeenschappelijke standpunt is: wij moeten dat terugdringen en wij haken in eerste instantie aan bij de Greendeal Sportvisserij. Dus deze is ondertekend en, deze wordt ondertekend en dat is in gang gezet. En wij zullen kijken met Sportvisserij samen welke maatregelen wij kunnen nemen. De visstand beheercommissie, die neemt dit ook...

De voorzitter: wel even, want dit is geen behandeling hè? Dus dan mag je niet de ruimte nemen die ik je geef.

Mevrouw Jans: Nee, oké. Dus we zijn er druk mee bezig.

De voorzitter: Kijk. Goed, dit was even een Moet ook kunnen hè?

H.8. Uitvoeren beheer en onderhoud rioolgemalen derden

De voorzitter: Dan hadden we H08 is vastgesteld.

H.9. Centrale collectieve zuivering gewasbeschermingsmiddelen AWZI NW

De voorzitter: H09 had mevrouw De Zoete, heb ik ook staan hè? Ja, mevrouw De Zoete en dan heb ik daarna nog een opmerking over nog.

Mevrouw De Zoete-van der Hout: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, in de commissie is uitgebreid behandeld Delfland heeft geen, is geen partij bij, financieel, bij de collectieve zuivering van de glastuinbouw. Er zijn geen kosten aan. Er is dus ook geen vorm van staatssteun. Maar toch blijkt dat de glastuinders die aansluiten bij deze collectieve zuivering, lagere kosten hebben dan degenen die dat niet doen. En dat maakt ons toch, dat maakt dat we ons toch zorgen maken omdat we toch niet kunnen, misschien worden op de vingers getikt voor het geven van staatssteun, ook al is dat afgedekt. Er was een analyse van professor Monsma die is genoemd. Wij zouden daar graag een afschrift van krijgen. Misschien kan dat naar de hele VV worden gestuurd zodat we daaruit kunnen opmaken of we ons terecht of onterecht zorgen maken. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, u stelt nu een vraag hè? Dat is niet echt...

Mevrouw De Zoete: Nou, de verklaring is dat wij ons toch zorgen blijven maken over de staatssteun.

De voorzitter: Ja, dan zullen we die vraag op een ander moment oppakken. Misschien dat ik, ik had, dat is voor mij een beetje een afronding. Ik heb in de vorige maand het hele dossier aan collega Van Olphen overgedragen omdat de twee randvoorwaarden zo helder zijn als wat. Er mag geen kruisbestuiving zijn van

geld dat uit andere, van andere burgers komt naar dit doel. Dus dat moet gedekt zijn. Dit is ook de eis voor de wetswijziging die het departement doorvoert. Maar mijn opmerking is, dat is het spannende voor de komende maanden en zo zijn we natuurlijk op pad gegaan: er zijn een aantal bewegingen die bij elkaar zijn hè? Je kijkt naar sowieso Hoek van Holland de zuivering waar je gewoon naar groot onderhoud kijkt, naar vervanging. Je kijkt hoeveel voorbezinktanks heb je nodig? Je kijkt naar allerlei maatregelen die daar inzitten. En dat moet je heel scherp uit elkaar pellen. En die berekeningen aan het end, die bepaalt het prijs per hectare. Er staat nu een raming in en er staat in dat je hectare nodig heb, dat zijn de twee pijlers. Nou, wij spreken als de één alles betaald dan kan je met één, één hectare alles betaald kom je er ook uit. Maar dat is natuurlijk een beetje flauw gezegd. Maar die twee die bepalen wat er uit komt. En dat wordt de uitdaging voor de organisaties LTO en Delfland samen om te kijken of dat lukt. En het antwoord is heel eenvoudig: niet voldoende hectares waardoor het bedrag niet gedekt is, gaat niet door. Is de prijs te hoog en ze accepteren het niet, gaat ook niet door. En als ze niet willen betalen gaat het ook niet door. Nou, het ligt wel aan de telers of ze mee willen doen. Punt. Geen handtekening... En nogmaals, dat wil niet zeggen dat een voordeel dat je collectief iets doet, dat kan goedkoper zijn dan als je het alleen moet doen. Dat kan. En dat is ook de afweging waar die tuinders straks voor zitten: doe ik mee? Nou, die kijken natuurlijk in hun spreadsheetje. Nou, dat wou ik alleen nog maar even gezegd hebben omdat ik blij ben, maar gewoon even, het was meer omdat ik er mee afrondt dat ik dacht: nou, we zijn een heel eind gekomen. Maar het blijft nog heel spannend. En ik ben blij dat u dat kader gewoon zo hard heeft neergezet, want dat heb je wel nodig. Want dit is wat Delfland wil, geen gedoe. Klaar. Nou, dat wou ik nog even gezegd hebben.

H.10. Strategie Delfland Circulair

De voorzitter: H 10, is een hamerstuk.

H.11. RBG: Kaderbrief 2019 en Begroting 2019

De voorzitter: H11.

3.1. Brief n.a.v. de Klachtencommissie

Dan hebben we nog een toegevoegd agendapunt wat uit een ter kennisname gestuurd stuk is van 3.01, de brief naar aanleiding van de adviesklachtencommissie. Nu even voor de formele kant: het besluit van het college, dat is samengevat in de brief, dat is een openbaar tekst. Dus daar kunt u in de openbaar iets over zeggen. Elke opmerking die gaat over wat in de vertrouwelijke verslag staat, kan niet in de openbaarheid gedaan worden. Dus mijn voorstel zou zijn: laten we het hele pakket eerst even in de vertrouwelijkheid bespreken en aan het end even vaststellen welk deel we daarna in de openbaarheid hebben, zodat we een betere afspraak nog hebben dan daarvoor we ooit hebben gehad, ik kom er straks nog op terug. Dus even zoekend want het loopt natuurlijk in elkaar over. Maar het betekent dat de VV-leden, even in de formele kant, alles wat ze over de brief willen zeggen altijd in de openbaarheid komt. Dus, maar ik zal altijd streng over zijn dat dat zolang de rest niet openbaar is, dan is dat altijd geknipt. Dus het is een beetje zoeken dus. Laat iedereen die reageert of wil reageren; de tekst over de brief kan je alleen maar openbaar op reageren en dat kunnen we vast bespreken in de vertrouwelijkheid en daarna maak je dat in het verslag openbaar en dan bespreken we dat door. Dat is een beetje de behandelwijze van dit stuk om het goed te doen.

Mevrouw Eekhout: Voorzitter, als u het hebt over de brief, heeft u dan over de brief van het college? Of de brief van de commissie aan u?

De voorzitter: De brief van het college, dat is

Mevrouw Eekhout: Van het college, precies.

De voorzitter: Van het college. Dus die brief van het college waar, en daar zit een bijlage bij en dat zit allemaal in de vertrouwdsheid met de Zo hebben we het ook in de iBabs gehangen met het slotje erop. De heer Hombergen even voordat we, het gaat over de procedure hè?

De heer Hombergen: Ja ja. Ik zit even te zoeken. Wilt u nu de VV afsluiten en daarna een vertrouwelijke VV openen? Of komen we, met andere woorden, is dit nou

De voorzitter: Ik sluit dus even het openbare gedeelte af. Dat is mijn voorstel. Dan even vertrouwelijk en daarna wordt de formele opmerkingen over de brief als een openbaar stuk gedaan, dan wel iets anders wat we besluiten.

De heer Hombergen: Maar ik wil aan de eind van de vergadering, van de openbare vergadering nog een paar woorden zeggen.

De voorzitter: Nou, dat kan dus. Hij is, de openbare vergadering is alleen nu even geschorst, als we het even zo zeggen

De heer Hombergen: Akkoord. Ja.

De voorzitter: En we gaan even dat vertrouwelijke deel doen. Dat is eigenlijk wat we even gaan doen zodat we daarna ook goed weten wat we aan het doen zijn. En dat betekent dat...

De heer Nanninga: Voorzitter, ik versta nu niet goed wat de brief is.

De voorzitter: De brief is de brief die u gestuurd is, dat de college brief waarin staat wat wij met het advies van de commissie die het onderzoek hebben gedaan, gedaan hebben. Dat, die korte brief. Dat is het openbare gedeelte tot nu toe. Ja? Dan ga ik even kijken want er zitten, er zitten overal medewerkers op de tribune. Is iedereen. Nee, ze mogen ook blijven, maar ze mogen Maar in principe gaan we gewoon, laat de VV maar even gaan.

Mevrouw Eekhout: Voorzitter? Aangezien niemand van de VV leden tijdens een besloten vergadering de deur uit mag, is het misschien ook een idee om nu even iedereen in de gelegenheid te stellen langs de toiletten te gaan?

De voorzitter: De neus te poederen? Ja ik bedoel dat dus hè, neus te poederen, nee sigaretten roken vallen er niet onder. Dat zijn we... Nee, maar de heer Van Adrichem wou een sigaret gaan roken zei hij. Ja, nee in het gebouw niet. Goed. Zullen we even 5 minuten even kort en dan gaan we verder. Maar dan moet u zich wel door het gebouw verspreiden hè, want sommige wc's zijn maar voor twee personen.

Schorsing

...

De voorzitter: En ik ga nu naar het openbare gedeelte over de opmerking. Dan kan mevrouw Hilders nog de verklaring doen, die nemen we op, en ik neem een verklaring erachteraan namens de anderen. Ja? Mevrouw Hilders, in het openbare gedeelte.

Mevrouw Hilders: Dank u wel, voorzitter. Het college heeft besloten dat er geen zwaarwegende redenen zijn om van het advies van de commissie af te wijken. Ik ben van mening dat er wel zwaarwegende redenen om van het advies van de commissie af te wijken. Mijn klacht is namelijk niet volledig behandeld. Ik heb gevraagd om te toetsen aan de Gedragscode integriteit en dat is niet gebeurd en dat is ook ongemotiveerd niet gebeurd. Wij hebben het erover gehad dat we in het kader van het seniorenconvent aan de orde zullen stellen wie dat wel toetst aan de Gedragscode integriteit en hoe dat dan kan plaatsvinden, want kennelijk is dat niet belegd en het is een goed idee, het is een goed voorstel om dat in een seniorenconvent te bespreken. Dank u wel.

De heer Van Haersma Buma: Dan voeg ik daar ten slotte aan toe, u gehoord hebbende. Er is voor het college, een meerderheid hier in deze vergadering, geen reden om dit terug te halen en te kijken of de redenering leidt tot een ander oordeel van het college, omdat het college zich baseert op het rapport van de commissie waarin ook alle genoemde stukken allemaal genoemd zijn en dat daarmee ook we de zorgvuldigheid die we aan de commissie hebben overgelaten om zelf hun werkwijze en beoordeling te doen, heeft tot dit oordeel geleid en dat is een juridisch oordeel en daarmee staat het voor ons vast. En we zullen op een ander moment in algemene zin praten over: hoe zit nou die toetsing aan dit soort codes? Hoe doen we dat eigenlijk? Dat gezegd hebbende, wil ik de vergadering bijna afsluiten. Maar dit onderwerp in ieder geval afsluiten. Dan ben ik bij de heer Hombergen tot slot.

De heer Hombergen: Dat is een heel ander punt. Maar dit is de laatste VV die u voorziet, de laatste reguliere VV die u voorziet.

De heer Van Haersma Buma: De 31ste nog een keer.

De heer Hombergen: Ja, de laatste reguliere VV die u voorziet. En inderdaad, er zijn nog een heel aantal dagen tot de 31ste dus u heeft nog ruim de tijd als dijkgraaf. Ik wil u ten eerste natuurlijk bedanken voor uw leiderschap en uw voorzitterschap en zo nu en dan de kwinkslag en de terechtwijzing. Dus dank daarvoor. Daarmee bent u toch onze dijkgraaf. Onze dijkgraaf. Ik wil u toch nog even in herinnering roepen dat er nog ruim de tijd is om dan wel de komende twee weken onze pps-brief te beantwoorden, dan wel die boven op het overdrachtsdossier te leggen voor uw opvolger, want wij wachten nog met smacht op die beantwoording, al twee jaar. Ik dank u.

De heer Van Haersma Buma: Weerbarstige onderwerpen soms hè? Ja. Maar ik weet dat het boven op de agenda nu ligt. Zelfs dat is gebeurd de afgelopen week. Goed, dat gezegd hebbende, sluit ik de vergadering.